

Buhalterija

apskaitos ir mokesčių apžvalga

Nr. 2 (993) 2025 m. sausio 14 d.

Verta žinoti 05–09 psl.

2025 m. skaičių naujovės

Nepaisant santykinės ramybės, ne tik mokesčių, bet ir kitose visuomenės, ypač verslo srityse nuo 2025 metų – nemažai naujovių „buhalteriškai“ išreiškiamų konkrečiais skaičiais.

Kiekvienai buhalterijai – net 2 000 psl. aktualios informacijos per metus.

Verta žinoti 22 psl.

Darbo santykiai keičiasi: nuotolinio darbo organizavimo gairės pagal LAT praktiką

Konsultacijos 24–27 psl.

- ◆ „Pačiolio“ ekspertų konsultacijos
- ◆ Valstybinės darbo inspekcijos specialistų konsultacijos

SAVAITĖS MINĖTINOS DIENOS

Sausio 15 d.

KLAIPĖDOS KRAŠTO DIENA

Sausio 15 d. minima Klaipėdos atgavimo diena. Miesto pradžia laikomi 1252 m., kai Danės upės žiotyse Vokiečių ordinas Livonijoje pastatė Memelburgo pilį.

Sausio 19 d.

PASAULINĖ SNIEGO DIENA

Tarptautinė slidinėjimo federacija trečiąjį sausio sekmadienį paskelbė Pasauline sniego diena. Šia proga įvairiose pasaulio šalyse rengiama šventė, kurioje kviečiama slidinėti, čiuožti rogėmis, snieg-lentėmis. Jeigu šalyje nėra sniego, šventė rengiama sniego arenose ant dirbtinio sniego.

SVEIKINAME!

Sausio 14 d. Auksė, Lelija, Lilija – iš lotynų – „lelija“.

Sausio 15 d. Bargaila, Meda, Snieguolė.

Sausio 16 d. Marcelis – iš lotynų – „karo Dievas“, Marcelijonas, Marcelijus.

Sausio 17 d. Dovainas, Dovainė, Kalnė.

Sausio 18 d. Priska, Radys, Radmantas.

Sausio 19 d. Marijus – iš lotynų – „jūra“, Marina, Raivedys.

Sausio 20 d. Fabija, Gintvilė, Nomeda.

Nuotolinis seminaras PELNO NESIEKIANTIEMS juridiniams asmenims

Pelno nesiekiančių juridinių asmenų 2024 m. metinių finansinių ataskaitų ir mokesčių deklaracijų parengimas, 2025 m. naujovės

PROGRAMA

- 2024 m. finansinės atskaitomybės naujovės:** veiklos ataskaitos standartizavimas, audito prievolė, atskaitomybės anuliavimo procedūra ir kiti pokyčiai. Galimos pasekmės už neteisingas finansines ataskaitas arba jų nepateikimą JAR.
- Operacijos, kurias atliekant dažnai klystama:** finansavimo apskaita, kapitalo ir veiklos rezultatų apskaičiavimas, turto apskaita, pajamų ir sąnaudų pripažinimas. AVNT atlikto atskaitomybių tyrimo rezultatai.
- Su **darbo santykiais susijusių pajamų** apskaičiavimas ir **apmokestinimas** nuo 2025 metų. GPM **deklaravimas** už 2024 metus. Dienpinigių apskaičiavimo pasikeitimai.
- Svarbiausi **2024 m. pelno mokesčio deklaracijos pasikeitimai** ir praktinės situacijos. **2025 metais įsigaliojusios pelno mokesčio naujovės.**
- Paramos gavimo ir panaudojimo metinės ataskaitos** FR0478 už 2024 m. sudarymas ir teikimas. Neteisėto paramos panaudojimo pasekmės.
- GPM dalies **skyrimo paramai apribojimai** ir kiti **Labdaros ir paramos** įstatymo pakeitimai.
- Asmens duomenų tvarkymas:** teisėtas ir neteisėtas duomenų rinkimas, duomenų tvarkymo principai, praktiniai patarimai ir galimos rizikos.
- Prievolė** kiekvienai įstaigai **periodiškai atnaujinti savo duomenis** Juridinių asmenų registre ir galimos pasekmės to nepadarius.

LEKTORIAI:

auditorius **Gintautas DEVEIKIS**,
konsultantė ekspertė **Marina GUPTOR**,
konsultantas ekspertas **Vaidotas DAUSKURDAS**.

NUOTOLINIO SEMINARO DALYVIAI:

- Gauna **išsamią ir naudingą seminaro medžiagą**, kokybišką seminaro **vaizdo įrašą**, seminare nagrinėjamų **dokumentų pildomus šablonus**, kuriais galima naudotis neribotą laiką.
- Savo pasirinktu laiku ir patogioje vietoje gali internete stebėti **įrašytus lektorių aiškinimus** – nebūtinai eilės tvarka, bet išsirinkdami tuo metu aktualiausius klausimus.
- Užduoti rūpimus klausimus lektoriams **ir gauti atsakymus** gali el. paštu.

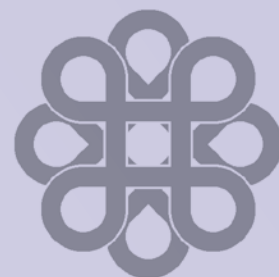
SEMINARO KAINA iki sausio 31 d. – 117 €, nuo vasario 1 d. – 145 € (PVM netaikomas).
Trukmė – apie 6 ak. val. Seminaras bus parengtas sausio pabaigoje.

Norėdami **įsigyti seminarą**, sumokėkite jo kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke.
Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** (PNA11N), **pristatymo ir el. pašto adresus** ir **tel. numerį**.

Šiame numeryje skaitykite:

Profesionalus ir patikimas
buhalterio PATARĖJAS

4 REDAKCIJOS ŽODIS

A priori

5 VERTA ŽINOTI

2025 m. skaičių naujovės

10 MOKESČIAI

Martynas ENDRIJAİTIS.

Automobilių nusidėvėjimo ribojimas
nuo 2025 metų atsižvelgiant į taršą

15 VERTA ŽINOTI

Investicinė sąskaita – nauja galimybė
investuoti lėšas atidedant jų
apmokestinimą

16 BUHALTERINĖ VADYBOS IR KAŠTŲ APSKAİTA

Valdas JAGMINAS.

Produktų savikainos rodikliai: jų
apskaičiavimas ir praktinis naudojimas

22 VERTA ŽINOTI

Darbo santykiai keičiasi: nuotolinio
darbo organizavimo gairės pagal
LAT praktiką

23 VERTA ŽINOTI

Nuo 2025 m. sausio 1 d. keičiasi
susitarimo dėl papildomo darbo tvarka:
ką reikia žinoti.

24 KONSULTACIJOS

UAB „Pačiolis“ ekspertų konsultacijos

26 KONSULTACIJOS

Valstybinės darbo inspekcijos
specialistų konsultacijos

28 REGLAMENTŲ NAUJİENOS

Per savaitę priimtų svarbiausių
naujų norminių aktų ir jų pakeitimų
apžvalga

30 ŽMONĖMS

Egzistuoja daugiau nei 20 socialinės
inžinerijos atakų būdų.
Ar įvardytumėte bent vieną iš jų?

32 ASMENINIAI FINANSAI

Tyrimas atskleidė – investuoja tik 4 iš
10 lietuvių: priežastis – žinių stoka

34 (NE)ĮDOMIOJI STATISTIKA

Verslo plėtra Lietuvoje išlieka sparti –
greičiausiai auga itin mažų įmonių
skaičius

36 MOKESČIŲ KALENDORIUS

Mokesčių deklaravimo ir sumokėjimo
kalendorius

37 POST SCRIPTUM

Palmiros horoskopas buhalteriams

Nepaisant šiltamečio, tėviškę dengia ne lapai, o lopai, kuriais reikės užlopyti daugybę tarsi sėmėga nudrengtos tikrovės. Kad ir ką veblentų valdžia, *biudžetas prakiuręs, ir jį teks lopyti, o tam reikia bent apgrai-bomis suvokti, kokios yra verslo realijos. Bet valdžia iki šiol nė velnio nesusigauja*. Faktas toks: **daugiau nei penktadalis šalies įmonių dar vis nepateikė „senų lapų“ – metinių finansinių ataskaitų rinkinių už užpraeitus (2023-iusius!) metus**. Bandoma aiškinti, kad ši skandalinga kiaurymė atsirado neva ne tik dėl prasto aptariamo proceso reglamentavimo, bet ir dėl „žmogiškųjų išteklių stokos“. Biurokratų pritrūko! Bet jeigu tai tiesa, reikia pasiskolinti iš perteklinių mūsų būties „tvarkytojų“ liūno. Kai kurie ten iš dyko buvimo prisigalvoja visiškai nesąmoningų veiklų. Štai, pavyzdžiui, nuo šių metų apgyvendinimo paslaugas teikiantys asmenys turės teikti informaciją apie klientų apgyvendinimą ir judėjimą, nes tai leis spręsti „kiek Lietuva turi potencialo augti turizmo srityje“. Kliesdesiai!

Tegul statistikai pirmiausia apsiliuobia puredami dabartinius savo neartus dirvonus, o ne iš dyko buvimo ieško naujų erdvių kvailioti. **Daugelis problemų kaipmat išsispręstų, jeigu tik valdžia bent kiek sumažintų siaubingą iš įmonių surenkamų duomenų dubliavimą**. Vien tik Valstybės duomenų agentūra iš dešimčių tūkstančių įmonių reikalauja beveik šimto įvairių ataskaitų. Vienas pavyzdys: **milžiniškoje įmonės veiklos statistinėje ataskaitoje**

NAUJI METAI – SENI LAPAI?

dubliuojama apie 90 % kitoms valdžios institucijoms siunčiamų duomenų. Argi ne nusikaltimas?

Deja, mes apsipratome su šia baigia mūsų būties tikrove, kurios svarbiausia priežastis – palaidas milžiniškas valstybės aparatas. O naujieji – gėda kam ir pasakyti – ėmėsi tverti dar vieną – Regionų ministeriją. Tuo tarpu **išeitis viena – negailestingas valdžios biurokratų naikinimas**. Iki šiol visų mūsų atmintyje – garsioji Saulėlydžio komisija, išvaikiusi kelis šimtus įstaigų ir sutaupiusi ne vieną šimtą milijonų litų. Tik kas iš to: ne Heraklis naikino, todėl ir biurokratai atgijo tarsi mistinės Hidros galvos.

Yra ir dar vienas valdininkų palaisvinimo šaltinis: drausti jiems priiminėti bukus perteklinius sprendimus, kurių įgyvendinimą patys su sėbrais ir kontroliuoja. Užginti reikia net ir, *jų nuomone*, pačius doriausius. Štai dėl vieno paskutiniųjų trisdešimt penktaisiais atkurtosios Nepriklausomybės metais **mus vėl aplankys gaivaus laisvės oro dvelksmas**, ne kažkoks surogatinis, devyniasdešimtaisiais skelbtas nuo barikadų – „kalbėk ką nori, daryk ką nori“. Dabar šitokios visuomenės paleistuvystės tikrai negalima toleruoti. Ji veda į anarchiją. Todėl valdžia ėmėsi realizuoti *tikrąją laisvę*. Pradėjo nuo rimčiausių reikalų: nusprendė, kad 1,2 % GPM dovanojimas kam tik nori griauja visuomenę, kelia tiesiog gailišką pavojų. Todėl **išrinktieji ėmėsi įgyvendinti tikrosios laisvės principus: nuo šiol savo GPM procentėlį galėsime skirti sąmoningai ir laisvai, kur tik panorės valdžia**.

Geoliminio Ralciuskas

Ad rem

Beje, *planinio* turizmo entuziastai ne vieniši – Masačusetso technologijos institute net įteikiamos **Ig Nobelio** (kitaip – **Šnobelio**) premijos už pseudomokslineis pasiekimus. 2024 metų premija demografijos tyrimų srityje atiteko S. J. Newmanui už mokslinį darbą, kuriame jis įrodė, kad daugelis ilgaamžių gyveno tose vietose, kuriose buvo prastai tvarkoma gimimų ir mirčių apskaita, nes „superpensinio amžiaus įrašams būdingos kanceliarinės klaidos ir sukčiavimai pensijų srityje“. Bet tautiniai „reguliuojamojo turizmo“ apologetai atsiliko dar labiau: jau prieš kelis dešimtmečius Ig Nobelio literatūros premiją gavo prieš biurokratizmą kovą pradėjęs JAV vyriausybės atskaitomybės biuras **už ataskaitą apie ataskaitas dėl ataskaitų, kuria rekomenduojama parengti ataskaitą apie ataskaitą dėl ataskaitų apie ataskaitas**.

Šnobeliai!

Darbo santykiai

MINIMALIOJI MĖNESINĖ ALGA

- MMA padidėjo iki **1 038 eurų**, t. y. 114 eurų, arba 12 proc.
- Minimalusis valandinis atlygis didinamas iki **6,35 euro**.

LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos preliminariais skaičiavimais, nustačius 1 038 eurų MMA ir taikant tą patį neapmokesstinąjį pajamų dydį, kuris taikomas ir šiais metais, MMA uždirbančiųjų pajamos, atskaičiavus mokesčius, kitamet paaugs 69 eurai ir sieks 777 eurus. MMA gauna vidutiniškai apie 25 tūkst. dirbančiųjų nekvalifikuotą darbą.

Nuo sausio 1 d. *didėja mažiausiai uždirbančių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos koeficientai*. Pagal Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pataisas, A, B ir C lygio specialistų minimalūs pareiginės algos koeficientai didėja nuo 5 iki 12 proc. Kitų darbuotojų grupių pareiginės algos koeficientai gali būti didinami pagal įstaigų darbo apmokėjimo sistemas. Įstatymuose numatyti tik minimalūs pareiginių algų koeficientai.

Pradėjus taikyti 1 038 eurų MMA, minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos koeficientai bus didesni už nekvalifikuotų darbuotojų.

A, B ir C lygio specialistų minimalius pareiginės algos koeficientus padidinus nuo 5 iki 12 proc., jų pareiginė alga **padidėja 53–124 eurai**:

– A lygio specialisto, kurio funkcijoms atlikti būtinas ne žemesnis kaip aukštasis universitetinis ar neuniversitetinis išsilavinimas (pvz., teisininko, personalo specialisto, finansininko, bibliotekininko ir kt.) – 53 eurai;

– B lygio specialisto, kurio funkcijoms atlikti būtinas ne žemesnis kaip aukštesnysis išsilavinimas ar baigta profesinė mokykla (pvz., apskaitininko, sandėlininko, sekretoriaus ir kt.) – 89 eurai;

– C lygio kvalifikuoto darbuotojo (pvz., slaugytojo padėjėjo, ugniagesio gelbėtojo, vairuotojo, virėjo ir kt.) – 124 eurai.

2025 m. darbo užmokestis padidės mažiau – 11,7 tūkst. biudžetinių įstaigų darbuotojų, kuriems taikomi minimalūs pareiginės algos koeficientais, taip pat apie 15 tūkst. darbuotojų, kurių pareiginė alga yra šiek tiek didesnė nei minimali koeficiento riba.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, šiuo metu biudžetinėse įstaigose yra apie 10,4 tūkst. nekvalifikuotų darbuotojų, kuriems nustatyta MMA.

Socialinės išmokos

NEDARBO IŠMOKA

Nedarbo išmoką sudaro dvi dalys: kintamoji ir pastovioji, kurios dydis priklauso nuo MMA. Pastovioji nedarbo išmokos dalis lygi 23,27 proc. mėnesį, už kurį mokama išmoka, galiojančios MMA. 2025 metais pastovioji nedarbo **išmokos dalis yra 241,54 euro** (2024 metais – 215,01 euro).

Kintamoji nedarbo išmokos dalis priklauso nuo žmogaus turėtų draudžiamųjų pajamų. Pavyzdžiui, jei žmogus užsiregistruos Užimtumo tarnyboje 2025 metų sausį, pastovioji jo nedarbo išmokos dalis sieks 241,54 euro, o kintamoji dalis bus apskaičiuota pagal vidutines draudžiamąsias pajamas, gautas nuo 2022 metų birželio pradžios iki 2024 metų lapkričio pabaigos.

Nedarbo išmoka mokama 9 mėnesius, tačiau jos dydis kas tris mėnesius keičiasi. Pirmus tris mėnesius kintamoji išmokos dalis sudaro 38,79 proc. asmens vidutinių mėnesio draudžiamųjų pajamų, ketvirtą–šeštą mėnesį – 31,03 proc., o septintą–devintą mėnesį – 23,27 proc. asmens vidutinių mėnesio draudžiamųjų pajamų.

Maksimalus nedarbo išmokos dydis yra susietas su vidutiniu mėnesiniu darbo užmokesčiu (VDU), galiojusi šalyje užpraeitą kalendorinį ketvirtį, skaičiuojant nuo žmogaus išregistravimo Užimtumo tarnyboje dienos. Maksimali nedarbo išmoka asmenims, kurie Užimtumo tarnyboje užsiregistruos 2025 metų pirmąjį ketvirtį, bus **1 294,56 euro**.

LIGOS IŠMOKA

Ligos išmokos yra apskaičiuojamos kiekvienam gavėjui individualiai ir priklauso nuo jo draudžiamųjų pajamų. Tačiau yra nustatyti minimalūs ir maksimalūs išmokų dydžiai – tai reiškia, kad **išmokos negali būti mažesnės ar didesnės nei nustatytos sumos.**

Šie dydžiai priklauso nuo vidutinio darbo užmokesčio šalyje (VDU) ir kiekvieną ketvirtį yra perskaičiuojami. Kadangi VDU kas ketvirtį pasikeičia, keičiasi ir išmokų ribos. Pirmojo šių metų ketvirčio ligos išmokos bus apskaičiuojamos taikant 2 225,10 euro VDU dydį, kuris galiojo trečiąjį 2024 m. ketvirtį.

- **Ligos išmoka per mėnesį negali būti mažesnė negu 11,64 procento šalies VDU,** galiojusio užpraeitą ketvirtį iki laikinojo nedarbingumo nustatymo dienos.

Nuo sausio minimali mėnesio ligos išmoka siekia 259 eurus ir, palyginti su praėjusiu ketvirčiu, padidėjo beveik 5 eurai. Minimali vienos dienos ligos išmoka nuo šiol negalės būti mažesnė nei 12,33 euro. Minimalias išmokas gauna tie gyventojai, kurių pagal draudžiamąsias pajamas apskaičiuotas išmokos dydis yra mažesnis nei minimali riba.

- **Maksimali mėnesio ligos išmoka asmens ligos ar traumos atveju nuo šiol bus 2 761,79 euro** – šis dydis, palyginti su praeitu ketvirčiu, išaugo maždaug 51 euro. Dienos maksimali išmoka padidėjo daugiau nei 2 eurai iki 131,51 euro.
- **Maksimali mėnesio ligos išmoka slaugant šeimos narį** padidėjo nuo 2 879,73 euro iki 2 934,46 euro, o dienos – nuo 137,79 euro iki 139,74 euro.

Nuo vasario didės minimalios tėvystės, motinystės ir vaiko priežiūros išmokos

Minimali motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokų riba lygi 8-iems bazinės socialinės išmokos dydžiams. Taikomi bazinės socialinės išmokos dydžiai, galioję praeitą mėnesį iki teisės gauti išmoką atsiradimo dienos.

Bazinė socialinė išmoka 2025 metais siekia 70 eurų vietoje 55 eurų. Taigi, jei žmogus įgis teisę į motinystės, tėvystės arba vaiko priežiūros išmoką iki šių metų sausio 31 d., minimali šių išmokų riba bus 440 eurų, o jei vasarį arba kovą – minimali išmoka sieks 560 eurų.

– **Sara, išpildyk mano paskutinį norą! Sudegink mano kūną krematoriume, supilk pelenus į voką, užrašyk: DABAR VISKĄ IŠ MANEŠ GAVOTE, ir išsiųsk mokesčių inspekcijai...**

Išmokos priežiūrintiems vaikus

- **Maksimali vaiko priežiūros išmoka** susijusi su VDU dydžiu. Maksimalus kompensuojamasis uždarbis vaiko priežiūros išmokoms apskaičiuoti *negali viršyti dviejų VDU, galiojusių užpraitą ketvirtį iki teisės gauti vaiko priežiūros išmoką atsiradimo dienos*.

Kai už vaikus, gimusius ar įvaikintus po 2023 m. sausio 1 d., žmogus įgis teisę į vaiko priežiūros išmoką šių metų pirmąją ketvirtį, maksimali išmoka už du neperleidžiamus mėnesius sieks 3 471,16 euro, arba beveik 65 eurai daugiau nei praitą ketvirtį.

Pasirinkus vaiko priežiūros išmoką gauti tol, kol vaikui sueis 18 mėnesių, maksimali išmoka didėja beveik 50 eurų: nuo 2 620,32 euro iki 2 670,12 euro per mėnesį. Pasirinkus išmoką gauti tol, kol vaikui sueis 24 mėnesiai, maksimali mėnesio išmoka pirmaisiais vaiko auginimo metais yra 2 002,59 euro, o antraisiais – 1 335,06 euro.

- **Maksimali viso mėnesio tėvystės išmoka** siekia 3 452,47 euro ir, palyginti su praėjusiu ketvirčiu, padidėjo daugiau nei 64 eurai.
- **Kita vaiko priežiūros išmoka – vasarį**

Svarbu prisiminti, kad gruodį gyventojai, auginantys vaikus iki dviejų metų, gavo dvi vaiko priežiūros išmokas: už lapkritį ir už gruodį. Gruodžio mėn. išmoką „Sodra“ moka iki metų pabaigos, o ne, kaip įprasta, kitą mėnesį.

Dėl to vaiko priežiūros išmokos sausio mėnesį nebus mokamos, o vėlesni mokėjimai vyks įprasta tvarka. Tai reiškia, kad 2025 metais kitą vaiko priežiūros išmoką – už sausį – šeimos gaus vasarį.

VIENIŠO ASMENS IŠMOKA

Vienišo asmens išmoka ir socialinio draudimo našlių pensijos bazinis dydis sudaro 42,29 euro (2024 m. – 38,23 euro).

Pensijos

2025 metais **vidutinė senatvės pensija ūgtels maždaug 73 eurai ir pasieks 673 eurus**. Vidutinė senatvės pensija tiems, kurie turi būtinąjį stažą, – 81 euro ir sieks 721 eurą.

Nuo 2025 m. sausio **valstybinės pensijos** dėl indeksavimo didės 1,75 proc., valstybinių pensijų bazė kils nuo 72,35 euro iki 73,62 euro.

Baziniai socialinių išmokų dydžiai

- **Bazinė socialinė išmoka** – 70 eurų vietoje 55 eurų (2024 m.).

Padidinus šį dydį, atitinkamai padidėja nuo jo priklausančių išmokų dydžiai: visos išmokos pagal Išmokų vaikams įstatymą (pavyzdžiui, vaiko pinigai, vienkartinė išmoka gimus vaikui, vienkartinė išmoka nėščiai moteriai, globos (rūpybos) išmoka, globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas, vienkartinė išmoka įsikurti, išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai) ir kitos socialinės išmokos.

- **Šalpos pensijų bazė** – 248 eurai vietoje 197 eurų (2024 m.).

Padidinus šį dydį, šalpos išmokos, priklausomai nuo išmokos rūšies ir gavėjų kategorijos, padidės nuo 25,5 euro (šalpos našlaičių pensija) iki 114,75 euro (šalpos negalios pensija asmenims, netekusiems 100 procentų dalyvumo iki 24 m. amžiaus, taip pat šalpos negalios pensija vienam iš daugiavaikių tėvų, netekusiame 100 procentų dalyvumo, bei šalpos negalios pensija 15 metų žmonės su negalia slaugiusiems asmenims, netekusiems 100 procentų dalyvumo).

Tai palies apie 64 tūkst. asmenų, gaunančių šalpos pensijas: našlaičius, vaikus su negalia, nuo vaikystės turinčius negalią suaugusius asmenis, kitus žmones su negalia ir senatvės pensijos amžiaus sulaukusius žmones, kurie nesuskaupė minimalaus stažo socialinio draudimo pensijai gauti.

- **Tikslinių kompensacijų bazė** – 208 eurai vietoj 165 eurų (2024 m.).

Padidinus tikslinių kompensacijų bazės dydį, didės išmokos žmonėms, kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis arba trečio ar ketvirto lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis. Tokias kompensacijas šalyje gauna apie 107 tūkst. asmenų.

- **Valstybės remiamų pajamų dydis** – 221 euras vietoje 176 eurų (2024 m.).

VRP dydis aktualus nustatant teisę į piniginę socialinę paramą nepasiturintiems gyventojams, teisę į socialinę paramą mokiniams, papildomą išmoką vaikui, paramą būstui įsigyti ar išsinuomotai bei kitą socialinę paramą.

Mokesčiai

PSD ĮMOKŲ DYDŽIAI

Minimali mėnesio PSD įmoka – 6,98 proc. nuo minimaliosios mėnesio algos (MMA). Kadangi šiais metais MMA padidėjo iki 1 038 eurų, didėja ir PSD įmoka. Nuo šiol ji sieks **72,45 euro**, 2024 m. buvo 64,50 euro.

Ūkininkai ir jų partneriai, kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis yra mažesnis arba lygus 2 EDV, kas mėnesį mokės 24,19 euro už privalomąjį sveikatos draudimą. Tų, kurių ūkis didesnis nei 2 EDV, mokės 72,45 euro.

PSD įmokų mokėjimas Lietuvoje yra privalomas. Apdraustiesiems valstybė garantuoja sveikatos priežiūrą, o privalomuoju sveikatos draudimu neapdrausti žmonės už medicinos paslaugas turi susimokėti patys.

VDU – vidutinis darbo užmokestis, taikomas apdraustųjų asmenų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti:

**2025 m. 1 VDU – 2 108,88 Eur;
60 VDU – 126 532,80 Eur;
120 VDU – 253 065,60 Eur.**

Nuo VDU dydžio taip pat priklauso GPM tarifas, pavyzdžiui, su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių metinių

pajamų (neįskaitant apskaičiuotų už 2018 m. ar ankstesnius metus) dalis, viršijanti 60 VDU, apmokestinama 32 proc.

PELNO MOKESTIS

Nuo 2025 m. sausio 1 d. taikomas 16 proc. pelno mokesčio tarifas.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. įmonių, kurių vidutinis darbuotojų skaičius ne didesnis kaip 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos ne didesnės kaip 300 000 eurų, apmokestinamajam pelnui taikomas **6 proc. lengvatinis pelno mokesčio tarifas**.

Nuostata dėl pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamojo pelno apmokestinimo, taikant 0 proc. mokesčio tarifą, nepakeista.

LENGVŲJŲ AUTOMOBILIŲ ĮSIGIJIMO IR NUOMOS IŠLAIDOS

Pastaba: PMĮ 30(2) straipsnio nuostatos taikomos apskaičiuojant pelno mokestį, kai apmokestinamojo vieneto pajamoms uždirbti naudojami lengvieji automobiliai, įsigyti ar išsinuomotai nuo 2025 m. sausio 1 d.

1. PMĮ 18 straipsnyje nustatyta tvarka iš pajamų atskaitoma lengvojo automobilio, kuris laikomas vieneto turtu, įsigijimo kainos dalis, neviršijanti:

- 1) 75 000 eurų, kai įsigyjamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis lygus 0 g/km;
- 2) 50 000 eurų, kai įsigyjamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis neviršija 130 g/km;
- 3) 25 000 eurų, kai įsigyjamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis viršija 130 g/km, tačiau neviršija 200 g/km;
- 4) 10 000 eurų, kai įsigyjamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis viršija 200 g/km.

2. Lengvojo automobilio, kuris nelaikomas vieneto turtu, mėnesio nuomos sąnaudos iš pajamų atskaitomos neviršijant šio straipsnio

1 dalyje nustatytos ribos ir ilgalaikio turto grupei, kuriai turėtų būti priskirtas nuomojamas lengvasis automobilis, jeigu jis būtų laikomas vieneto turtu, taikomo PMĮ 1 priedėlyje nustatyto nusidėvėjimo normatyvo (metais) santykio, padalyto iš 12. Šios dalies nuostatos netaikomos nuomos, kurios bendras laikotarpis ne ilgesnis kaip 30 dienų per mokestinį laikotarpį, taip pat nuomos, naudojantis elektronine sąsaja – platforma, portalu ar kita tokio paties pobūdžio priemone, atvejais.

3. Lengvojo automobilio išmetamas anglies dioksido (CO_2) kiekis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme nurodyta tvarka, taikoma nustatant Kelių transporto priemonių registre registruojamų motorinių transporto priemonių išmetamą anglies dioksido (CO_2) kiekį.

Parama

Paramą nuo 2025 metų galės gauti:

- iki 1,2 proc. pajamų mokesčio – paramos gavėjai, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintys teisę gauti paramą:
 - nevyriausybinių organizacijų, kurioms Juridinių asmenų registre (toliau – JAR) suteikta nevyriausybinių organizacijos žyma ir paramos gavėjo statusas;

– Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame sąraše nurodytos užsienyje įsteigtos lietuvių bendruomenės ir kitos lietuviškos įstaigos ar organizacijos, kurios gali būti priskiriamos nevyriausybiniams organizacijoms, tačiau kurioms nevyriausybinių organizacijos žyma ir paramos gavėjo statusas JAR nėra suteikiami;

– meno kūrėjai, kaip paramos gavėjai įregistruoti Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų informacinėje sistemoje;

- iki 0,6 proc. – politinės organizacijos (politinės partijos ir politiniai komitetai), kurios yra įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos JAR, atitinka įstatymų reikalavimus dėl politinės organizacijos narių skaičiaus ir nėra pradėta jų pertvarkymo arba likvidavimo procedūra;
- iki 0,6 proc. – profesinės sąjungos ir / ar profesinių sąjungų susivienijimai, įregistruoti kaip paramos gavėjai.

Ikimokyklinės ugdymo įstaigos, mokymo įstaigos, kitos biudžetinės įstaigos, daugiabučių namų savininkų ir kitos paskirties pastatų bendrijos bei kitos organizacijos nuo 2025 m. sausio 1 d. neteks teisės kaip paramą gauti lėšas, atitinkančias iki 1,2 proc. siekiančią gyventojų pajamų mokesčio dalį.

Šaltiniai: [www.https://socmin.lrv.lt/lt/](https://socmin.lrv.lt/lt/);

www.sodra.lt; www.vmi.lt

AUTOMOBILIŲ NUSIDĖVĖJIMO RIBOJIMAS nuo 2025 metų ATSIŽVELGIANT Į TARŠĄ

Straipsnyje nagrinėjami Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai, dėl kurių nuo 2025 metų, įsigijus automobilius, atsiranda nusidėvėjimo skaičiavimo apribojimai, priklausomai nuo tokių automobilių taršumo.

Doc. dr. **Martynas ENDRIJAITIS**
*Finansų ir mokesčių teisininkas
Vilniaus universiteto Teisės fakultetas*

Automobilių grupės

Įmonių lengvųjų automobilių, naudojamų ekonominėje veikloje, nusidėvėjimas buvo skaičiuojamas įprasta tvarka, kaip nurodo Pelno mokesčio įstatymas (toliau – PMI). Tačiau **nuo 2025 m. sausio 1 d.** įsigaliojo nauji PMI nustatyti apribojimai. Lengvųjų automobilių įsigijimo ir nuomos išlaidų atskaitymai bus ribojami, priklausomai nuo to, kiek automobilis išmeta CO₂.

Ribojimų esmė tokia: PMI 18 straipsnyje (ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos) nustatyta tvarka iš įmonės pajamų galės būti atskaitoma lengvojo automobilio, kuris laikomas įmonės turtu, įsigijimo kainos dalis, neviršijanti:

- 1) 75 000 eurų, kai įsigyjamasis lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis lygus 0 g/km;
- 2) 50 000 eurų, kai įsigyjamasis lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis neviršija 130 g/km;
- 3) 25 000 eurų, kai įsigyjamasis lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis viršija 130 g/km, tačiau neviršija 200 g/km;
- 4) 10 000 eurų, kai įsigyjamasis lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis viršija 200 g/km.

Taigi atsiranda tam tikra fiksuota suma, kurią per automobilio eksploatacijos laikotarpį galima priskirti ribojamų dydžių leidžiamoms atskaitymams, priklausomai nuo atitinkamo automobilio taršos.

Pelno mokestis pagal naujus apribojimus

Panagrinėkime praktinius pavyzdžius.

■ Tarkime, įmonė įsigyja du automobilius, kurių kaina be PVM – po 50 000 Eur. Vienas automobilis patenka į pirmąją minėtą grupę, kuriai taikomas 75 000 eurų apribojimas, nes įsigyjamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO_2) kiekis lygus 0 g/km. Tokiu atveju visa suma, kaip ir anksčiau, bus priskiriama leidžiamoms atskaitymams.

Antrasis automobilis patenka į minėtą ketvirtąją grupę, kuriai taikomas 10 000 eurų apribojimas, kai įsigyjamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO_2) kiekis viršija 200 g/km. Šiuo atveju pagal PMĮ pirmąjį priedėlį per atitinkamą metų skaičių bus galima atskaityti tik 10 000 eurų. Likusi 40 000 eurų suma būtų priskiriama neleidžiamoms atskaitymams.

Panagrinėkime skaičiavimus detaliau. Pavyzdžiui, įmonė įsigis naują elektromobilį 2025-12-31 ir atiduos eksploatuoti, nustačiusi 1 euro likvidacinę vertę. Automobilio nusidėvėjimas, taikant tiesinį metodą, pradedamas skaičiuoti nuo 2026-01-01. Tarkime, elektromobilio įsigijimo kaina – 100 000 eurų, jis priskiriamas pirmajai minėtai grupei, kuomet išmetamas anglies dioksido (CO_2) kiekis lygus 0 g/km. Tuomet pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais ribojamų dydžių leidžiamoms atskaitymams per 6 metus bus galima iš viso priskirti 75 000 eurų. Vadinasi, šiais nusidėvėjimo metais (2026, 2027, 2028, 2029, 2030 ir 2031) nusidėvėjimo suma, priskiriama leidžiamoms atskaitymams, bus po 12 500 eurų.

Žinoma, svarbu nepamiršti, kad, jeigu įmonė yra ribotos atsakomybės juridinis asmuo (pvz., UAB, AB, mažoji bendrija), tai finansinėje apskaitoje ji nusidėvėjimą skaičiuos nuo visos įsigyto elektromobilio kainos, tačiau, pildant pelno mokesčio deklaraciją PLN204 koregavimo būdu, dalis įsigyto elektromobilio nusidėvėjimo

■ Nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauji PMĮ nustatyti apribojimai. Lengvųjų automobilių įsigijimo ir nuomos išlaidų atskaitymai bus ribojami, priklausomai nuo to, kiek automobilis išmeta CO_2 . ■

sumos turės būti priskirta neleidžiamoms atskaitymams (deklaruojama PLN204S, nurodant 03 kodą „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (arba amortizacijos) sumos pagal PMĮ 18 ir 19 str.“).

Be to, pagal pakeitimą minėti apribojimai taikomi ir lengvojo automobilio nuomos atveju. Taigi automobilio mėnesio nuomos sąnaudos atskaitomos iš įmonės pajamų nevirsijant minėtos nustatytos atitinkamos ribos pagal aptartas keturias automobilių kategorijas, priklausomai nuo išmetamo CO_2 kiekio. Tokiu atveju svarbu pasiskaičiuoti, kokios yra nuomos išlaidos, kiek mėnesių per metus nuomojama, koks atskaitymų ribojimas atsižvelgiant į automobilio taršą taikomas, ir proporcingai įvertinti leidžiamus atskaitymus pagal Pelno mokesčio įstatymą.

Tačiau šios taisyklės netaikomos nuomos, kurios bendras laikotarpis ne ilgesnis kaip 30 dienų per mokestinį laikotarpį, taip pat nuomos, naudojantis elektronine sąsaja – platforma, portalu ar kita tokio paties pobūdžio priemone, atvejais.

Beje, šis PMĮ nustatytas apribojimas lengvųjų automobilių įsigijimo ir nuomos išlaidoms netaikomas, kai šie automobiliai naudojami tik nuomos veiklai vykdyti, vairavimo mokymo paslaugoms ar transporto paslaugoms, pvz., pavėžėjimo, taksi ir pan., teikti.

Paminėtina, jog PMĮ pakeitimas įtvirtina, kad lengvojo automobilio išmetamas anglies dioksido (CO_2) kiekis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme nurodyta tvarka, taikoma nustatant Kelių transporto priemonių registre registruojamų motorinių transporto priemonių išmetamą anglies dioksido (CO_2) kiekį.

Nuo kada įsigalioja pakeitimai ir ką dar aktualu žinoti

Svarbu tai, kad šis **pakeitimas bus taikomas, apskaičiuojant ir deklaruojant 2025 m. bei vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokestį.**

Vadinasi, apribojimai bus taikomi tik nuo 2025 m. įsigytiems ar išsinuomotiems automobiliams. Kitaip tariant, jeigu automobilis bus įsigytas ar išsinuomotas iki 2025 m., niekas nesikeis ir po 2025 m. sausio 1 d.

■ **Pavyzdžiui**, įmonė 2025 metais įsigijo lengvąjį automobilį, kurį naudos savo veikloje. Gauta PVM sąskaita faktūra, kurioje nurodyta automobilio kaina – 30 000 Eur, PVM – 6 300 Eur, išmetamas CO₂ kiekis – 205 g/km. Be to, iki turto naudojimo pradžios įmonė dar patyrė 2 000 Eur automobilio transportavimo išlaidų. Tokiu atveju gali kilti klausimas: ar PMĮ 30-2 straipsnyje nustatyti automobilio įsigijimo kainos ribojimai taikomi tik automobilio įsigijimo kainai, nurodytai PVM sąskaitoje faktūroje, ar bendrai apskaičiuotai kainai kartu su transportavimo išlaidomis?

Primintina, kad turto, šiuo atveju automobilio, įsigijimo kaina jį perkant iš kitų asmenų turi būti nustatoma prie jo pirkimo kainos pridėdant visus su pirkimu susijusius mokesčius (muitų, registravimo ir kt.), transportavimo, sumontavimo, patikrinimo, instaliavimo bei kitas tiesiogines išlaidas, susijusias su turto įsigijimu, nes pagal PMĮ 14 straipsnio 1 dalį turto įsigijimo kaina yra išlaidos, patirtos įsigyjant turtą, įskaitant sumokėtus (taip pat mokėtinus) komisinius atlyginimus ir mokesčius (rinkliavas), susijusius su šio turto įsigijimu.

Vadinasi, jeigu 2025 m. įsigyjant lengvąjį automobilį iki jo naudojimo pradžios yra padaryta su šio turto įsigijimu susijusių išlaidų, pavyzdžiui, transportavimo, paruošimo naudoti ar remonto, kurios priskiriamos įsigyto lengvojo automobilio įsigijimo kainai, tai, apskaičiuojant 2025 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokestį, PMĮ 30-2 straipsnio 1 dalyje nustatytas automobilio įsigijimo kainos ribojimas yra taikomas bendrai visai apskaičiuotai automobilio įsigijimo kainai.

Pagal pateiktą pavyzdį lengvojo automobilio įsigijimo kaina yra 32 000 Eur, tačiau, atsižvelgiant į iš pajamų atskaitomą šio automobilio

įsigijimo kainą ribojančią sumą – 10 000 Eur, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais vieneto pajamos gali būti sumažinamos tik šio automobilio įsigijimo kainos dalimi – 10 000 Eur, kuri pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką priskiriama ribojamų dydžių leidžiamoms atskaitymams, dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Likusi automobilio įsigijimo kainos dalis – 22 000 Eur (32 000 Eur – 10 000 Eur) priskiriama neleidžiamoms atskaitymams proporcingai per laikotarpį, kai skaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos.

Taip pat primintina, kad pagal PVM įstatymo 62 straipsnio nuostatas lengvojo automobilio PVM atskaita negalima. Lengvųjų automobilių, įsigytų nuo 2025 m., nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos atsižvelgiant į PMĮ 30-2 straipsnio 1 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. dalis nusidėvėjimo sąnaudų bus neleidžiami atskaitymai. Todėl buhalteriams gali kilti klausimas: **kurio laikotarpio neleidžiamoms atskaitymams priskirti šias PVM sumas, apskaičiuotas nuo neleidžiamų atskaitymų?**

Šiuo atveju reikia paaiškinti, kad iš pajamų galima atskaityti pagal PVM įstatymą neatskaitomą lengvojo automobilio pirkimo ar importo PVM sumą, apskaičiuotą tik nuo lengvojo automobilio įsigijimo kainos (jos dalies), neviršijančios PMĮ 30-2 straipsnio 1 dalyje nustatytą lengvojo automobilio įsigijimo kainos ribojimą, susijusių su išmetamo CO₂ kiekiu. PVM suma iš pajamų atskaitoma tą mokestinį laikotarpį, kurį yra patirtos lengvojo automobilio įsigijimo išlaidos. Nuo PMĮ 30-2 straipsnio 1 dalyje nustatytą ribojančią sumą viršijančios lengvojo automobilio įsigijimo kainos dalies apskaičiuota pirkimo PVM suma, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų neatskaitoma, nes PMĮ 24 straipsnio 2 dalis numato, kad iš pajamų galima atskaityti tik tas prekių (paslaugų) pirkimo ir importo PVM sumas, kurios yra neatskaitomos pagal PVM įstatymo nuostatas ir kurios apskaičiuotos nuo PMĮ nustatytų leidžiamų (įskaitant ribojamų dydžių) atskaitymų. Pirkimo ir importo PVM sumos, kurios apskaičiuotos nuo PMĮ 31 straipsnyje nustatytų neleidžiamų atskaitymų, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų neat-skaitomos.

■ **Pateikiame pavyzdį.** Tarkime, įmonė 2025 m. sausio mėn. už 108 900 Eur įsigijo lengvąjį automobilį ir tą patį mėnesį pradėjo jį naudoti. Automobilio kaina be PVM yra 90 000 Eur, pirkimo PVM suma – 18 900 Eur. Pagal PVM įstatymo 62 straipsnio nuostatas, šio automobilio pirkimo PVM neatskaitomas. Įsigyjamo automobilio išmetamas CO₂ kiekis yra 127 g/km, todėl pagal PMĮ 30-2 straipsnio 1 dalyje nustatytą taršos grupę, iš pajamų gali būti atskaitoma ne daugiau kaip 50 000 Eur automobilio įsigijimo išlaidų (išmetamas CO₂ kiekis – 1–130 g/km).

Tokiu atveju, manytina, mokesčių administratorius ir savo komentaruose pagrįstai aiškina, jog, atsižvelgiant į tokio automobilio įsigijimo kainos ribojančią sumą – 50 000 Eur, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais vieneto pajamos gali būti sumažinamos tik šio automobilio įsigijimo kainos dalimi – 50 000 Eur, kuri pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Atitinkamai nuo šios automobilio įsigijimo kainos dalies apskaičiuota pirkimo PVM suma, t. y. 10 500 Eur (50 000 Eur × 21 proc.), apskaičiuojant

2025 m. mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, yra priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

Žinotina, jog likusiai automobilio įsigijimo kainos daliai – 40 000 Eur (90 000 Eur – 50 000 Eur) tenkanti pirkimo PVM suma, t. y. 8 400 Eur (40 000 Eur × 21 proc.), apskaičiuojant 2025 m. mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, priskiriama neleidžiamiems atskaitymams ir deklaruojama metinės pelno mokesčio deklaracijos PLN204 formos, teikiamos už 2025 metų mokestinį laikotarpį, S priede „Sąnaudų sumos, laikomos neleidžiamais atskaitymais“, nurodant 8 kodą „Mokesčių sumos pagal PMĮ 24 str.“

Taigi šie papildomi lengvųjų automobilių įsigijimo kainos ir nuomos išlaidų atskaitymo ribojimai taikomi automobiliams, įsigytiems ar išsinuomotiesiems nuo 2025 m. sausio 1 d., apskaičiuojant ir deklaruojant 2025 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokestį. Todėl galiausiai paminėtina, kad, pavyzdžiui, kuomet lengvųjų automobilių **nuomos paslaugas** teikianti įmonė su klientais yra **sudariusi ilgalai-kes nuomos sutartis**, kurios po 2025 m. sausio 1 d. bus pratęsiamos, t. y. nuomos paslaugos bus teikiamos atsižvelgiant į po 2025 m. sausio 1 d. pratęstus sandorius, tai šiuo atveju lengvųjų automobilių nuomininkams (juridiniams asmenims), apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną už 2025 metus ir vėlesnius mokestinius laikotarpius, bus taikomas papildomas išsinuomotų automobilių nuomos išlaidų atskaitymo ribojimas.

Jeigu iki 2025 m. sausio 1 d. sudarytos ilgalai-kes nuomos sutartys galios toliau be pratęsimo, tai automobilio nuomininkams nuomos išlaidų atskaitymo ribojimai nebus taikomi.

– Izia, įsivaiduok, jog tu radai lagaminą su milijonu dolerių.

Ką darytum?

– Monia, suprask vieną – milijono į prastą lagaminą niekas nedės. Vadinasi – lagaminas prašmatnus, taip?

– Na, tarkim...

– Tada parduočiau jį.

- ❓ Įsigaliojus naujam atskaitomybės įstatymui, **turėsite sudaryti kitokį finansinių ataskaitų rinkinį?**
- ❓ **Suabejojate** balanso ar pelno (nuostolių) ataskaitos teisingumu?
- ❓ **Norite greitai ir paprastai** parengti aiškinamąjį raštą?

Tai tik trys iš daugelio priežasčių, —
kuo Jums gali būti naudinga darbo priemonė

„2024 m. FINANSINĖS ATASKAITOS: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas“

**Joje rasite viską, ką buhalteriai reikia žinoti
apie šių metų atskaitomybę.**

**Daugiau kaip
30 su atskaitomybe susijusių
dokumentų ir jų šablonų**

Buhalterija
apskaitos ir mokesčių apžvalga

Kaina savaitraščio BUHALTERIJA prenumeratoriams –
tik 45 € ~~65 €~~ (su PVM).

Norėdami įsigyti darbo priemonę, sumokėkite jos kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502)
a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke.

Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** (FAPDK24), **pristatymo adresą** ir **tel. numerį**.

Daugiau informacijos – tel. (0 5) 2700 636, el. p. knygos@paciolis.lt arba

www.paciolis.lt

Užs. 2323bam

INVESTICINĖ SĄSKAITA – NAUJA GALIMYBĖ investuoti lėšas atidedant jų apmokestinimą

Viena iš tiek karštų ginčų sukėlusios mokestinės reformos idėjų, kurią pavyko įgyvendinti, – investicinė sąskaita. Šis mokestinis režimas, kuriuo siekiama paskatinti fizinius asmenis įveiklinti sukauptas santaupas, išgalios jau visai netrukus – nuo 2025 m. sausio 1-osios, primena *advokatų kontoros „TGS Baltic“ asocijuotoji partnerė Agnė Pimpytė.*

Mokesčiai – tik išgryninant lėšas

Tam, kad būtų galima pasinaudoti šiuo instrumentu, sąskaitą ar kelias – jų skaičius neribojamas – **reikės deklaruoti kaip investicines**. Išties patartina šiam tikslui turėti atskirą sąskaitą, o ne sieti su einamąja asmens sąskaita, nes tokiu atveju visos įmokos ir išmokos būtų traktuojamos kaip investicijos (pavyzdžiui, darbo užmokestis).

Investicinį rezultatą už mokestinį laikotarpį (kalendorinius metus) investicinėje sąskaitoje, kaip ir kitų rūšių fizinių asmenų pajamas, **deklaruoti reikės iki 2026 m. gegužės 2 d.** Tas pats terminas galioja ir investicinių sąskaitų deklaravimui.

Esminė **nauda**, kurią suteikia investicinė sąskaita, tai **galimybė neribotam laikui atidėti nuo investicinio prieaugio mokėtiną pajamų mokestį**. Tam, kad lėšos iš tokioje sąskaitoje įgyvendinamų investicijų būtų apmokestinamos, turi egzistuoti dvi sąlygos.

♦ **Pirma**, lėšos turi būti išmokėtos („išimtos“) iš investicinės sąskaitos – išgryninamos, perduamos į einamąją sąskaitą ir pan.

♦ **Antra**, apmokestinamas skirtumas tarp įmokėtų į investicinę sąskaitą (ar į kelias jų, jei gyventojas deklaruoja daugiau investicinių sąskaitų) ir išmokėtų sumų. Pajamų mokestis mokamas tuo atveju, jeigu paimama suma viršija įnašą (įnašus) iki paėmimo momento.

Dėmesio: kriptovaliutoms naujovė netaikoma!

Kitas teigiamas aspektas yra tas, kad, nepaisant to, jog pats investicinės sąskaitos instrumentas taikomas nuo 2025 m. sausio 1 d., iki 2024 m. gruodžio 31 d. įgyti ir įstatyme išvardytas sąlygas atitinkantys finansiniai produktai galės būti priskirti įgytiems per investicinę sąskaitą. **Tą asmenys galės padaryti iki 2025 m. gruodžio 31 d.**

Sąskaitos gali būti atidarytos tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje, jeigu yra laikomasi konkrečių reikalavimų, nurodytų įstatyme. Nėra jokių apribojimų investicinėmis sąskaitomis pripažinti tas, kurios atidarytos užsienyje pas tarptautinių brokerių, ar vertybinių popierių sąskaitas, atidarytas užsienio finansų įstaigoje, jei šios sąskaitos atitinka įstatyme numatytus reikalavimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad mokesčių administratorius nustatė konkretų sąrašą finansinių produktų, kuriems gali būti taikomas investicinės sąskaitos režimas. Pavyzdžiui, kriptovaliutoms taikymas negalimas, dividendams – taip pat. Jei su finansiniais produktais susiję dividendai bus pervesti į investicinę sąskaitą, jie bus laikomi įnašu ir apmokestinami įprastine tvarka.

„TGS Baltic“ inf.

PRODUKTŲ SAVIKAINOS RODIKLIAI: jų apskaičiavimas ir praktinis naudojimas

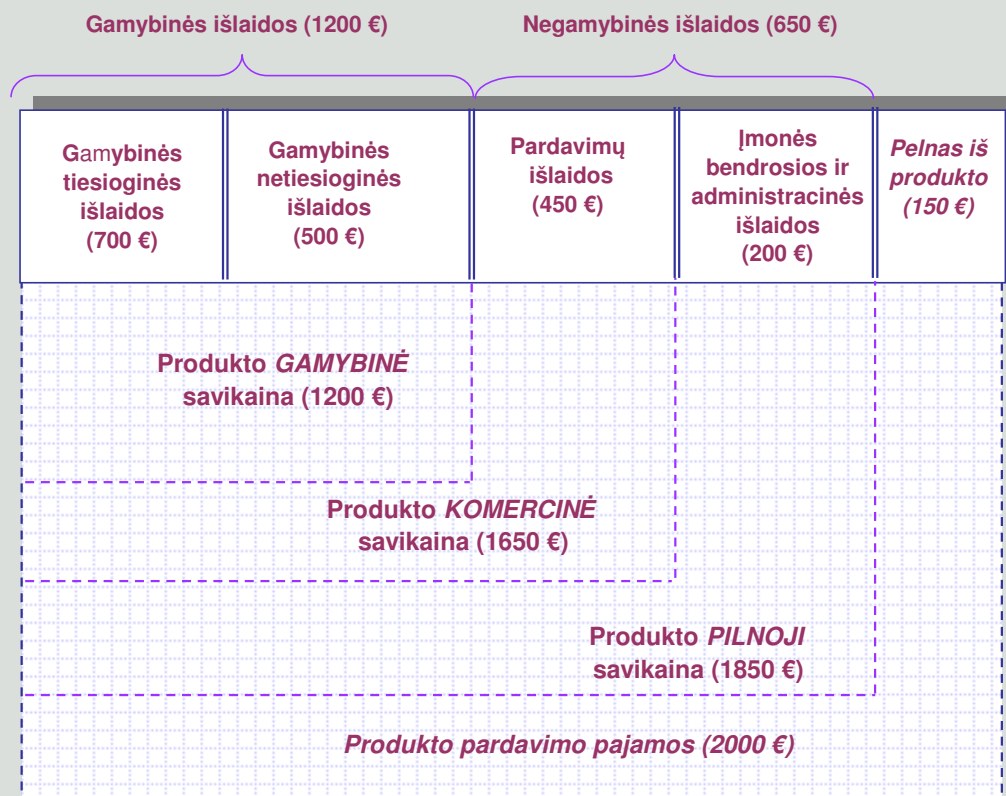
Kiekvienoje įmonėje apskaičiuojami įvairūs gaminamos produkcijos, teikiamų paslaugų ir vykdomų projektų savikainos rodikliai – tiek finansinės apskaitos ir atskaitomybės, tiek mokesčių tikslais. Tačiau labiausiai tas daroma įmonės vidiniais tikslais, norint įvertinti, kiek kiekvienas objektas atsiperka įmonei, t. y. nustatyti jo pelningumo dydį. Šioje publikacijoje apžvelgsime, kokie savikainos rodikliai, kokiais atvejais ir kaip yra apskaičiuojami ir naudojami įvairiose situacijose.

Valdas JAGMINAS
Auditorius

Beveik kiekvienoje įmonėje apskaičiuojama ne tik įprasta produktų (produkcijos ar paslaugų) gamybinė savikaina, kuri privaloma pagal finansinės apskaitos reglamentus, bet ir kiti **savikainos rodikliai** (žr. toliau pateiktą schemą): **komercinė savikaina bei pilnoji savikaina**. Kiekvienas iš šių rodiklių yra svarbus ir naudojamas atitinkamiems tikslams. **Gamybinė savikaina naudojama ir finansinės atskaitomybės, ir mokesčių apskaičiavimo, ir vidiniais tikslais, o kiti du rodikliai – komercinė ir pilnoji savikaina – naudojami beveik vien tik vidiniais tikslais, norint įvertinti tam tikrų produktų pelningumą įmonei.** Tiesa, pilnosios savikainos rodiklis gali būti naudojamas ir kai kuriais mokesčių tikslais – kainodarai tarp susijusių asmenų pagrįsti ir siekiant perkelti mokestinius nuostolius. Toliau ir aptarsime šiuos savikainos rodiklius, kaip jie apskaičiuojami ir naudojami įmonės vidaus reikmėms.

PRODUKTŲ (gaminų, paslaugų, projektų) SAVIKAINOS RODIKLIAI

Pradėsime nuo **gamybinės savikainos**, kurią sudaro **gamybinės tiesioginės ir netiesioginės išlaidos**. Gamybinėmis išlaidomis laikomos su produktų gamyba susijusios išlaidos, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai įskaičiuojamos į pagamintos (ar nebaigtos gaminti) produkcijos, suteiktų (ar nebaigtų teikti) paslaugų, įvykdytų (ar nebaigtų vykdyti) projektų gamybinę savikainą. Jeigu įmanoma be didesnių pastangų tam tikras gamybinės išlaidas susieti su konkrečiu objektu (giminiu, paslauga ar projektu), jos įskaičiuojamos į objekto savikainą tiesiogiai ir laikomos **tiesioginėmis išlaidomis**. Jeigu kurių nors išlaidų tiesiogiai susieti su konkrečių objektų savikaina neįmanoma arba tą daryti neracionalu, tokios išlaidos laikomos **netiesioginėmis** ir paskirstomos objektams pagal pasirinktus **paskirstymo kriterijus**. Kaip žinia, būtent **gamybinės savikainos** rodiklis naudojamas finansinėje apskaitoje ir finansinėje atskaitomybėje, nors jis ten taip ir nevadinamas (vadinamas tiesiog **savikaina**). Įmonės vidaus tikslais gamybinę savikainą taip pat naudojama. Toliau, pateikdami pavyzdį, ir aptarsime, kaip gamybinę savikainą (taip pat ir kiti du minėti savikainos rodikliai) naudojami vidaus reikmėms, siekiant įvertinti produktų atsiperkamumą.

➡ Pavyzdys

Įmonė gamina ir tam tikrais kiekiais parduoda trijų rūšių produktus (jie sutartinai pavadinti A, B ir C). Tai yra visa įmonės veikla. Toliau pateikta šios įmonės vidaus ataskaita už ketvirtį, kurioje parodyti tų produktų gamybos ir pardavimo rodikliai. Pirmoje ataskaitos skiltyje išvardyti rodikliai, kurie pateikti ataskaitoje. Antra, trečia ir ketvirta skiltys skirtos apskaičiuotiems kiekvieno produkto (A, B, C) rodikliams. Penktoje skiltyje pateikti apibendrinti visos veiklos duomenys, kokie būtų įmonės pelno (nuostolių) ataskaitoje. Šios skilties apatinėje eilutėje matyti, kad galutinis įmonės veiklos rezultatas yra 4 000 € nuostolis. Tačiau neaišku, kaip šis nuostolis susidarė. Ar visi trys įmonės produktai yra nuostolingi, galbūt kai kurie iš jų yra pelningi, o likusieji nuostolingi. Tada kyla klausimas: kurie produktai pelningi ir kiek, o kurie nuostolingi? Į šį klausimą galima atsakyti apskaičiuojant minėtus savikainos rodiklius. Tai šiame pavyzdyje ir padarysime.

Pirmoje ataskaitos eilutėje įrašytos ketvirčio pardavimų pajamos. Antroje eilutėje – produktų gamybinę savikainą, kuri tuo pačiu tapo parduotų prekių savikaina, nes visas per ketvirtį pagamintas produktų kiekis yra parduotas, todėl visa produktų gamybinę savikainą tapo sąnaudomis.

1. GAMYBINĖS savikainos rodiklis

Įmonės produktų (A, B ir C) pagaminimo ir pardavimo 20X5 m. I ketvirčio ataskaita

Rodiklis, Eur	Produktas A	Produktas B	Produktas C	IŠ VISO (pelno (nuostolių) ataskaita)
1	2	3	4	5
1. Pardavimų pajamos	25 000	40 000	70 000	135 000
2. Produktų gamybinė / parduotų prekių savikaina	11 000	22 000	35 000	68 000
3. Marža (komercinė)	14 000	18 000	35 000	–
4. Pardavimų sąnaudos	–	–	–	53 000
5. Marža (bendroji)	–	–	–	–
6. Bendrosios ir administracinės sąnaudos	–	–	–	18 000
7. Pelnas (nuostolis)	–	–	–	-4 000

Trečioje ataskaitos eilutėje iš pardavimo pajamų atėmus parduoto produkto gamybinę savikainą, apskaičiuojamas maržos rodiklis. Šį rodiklį priimta vadinti komercine marža, nes jis turi padengti visas kitas produktui tenkančias išlaidas (iš kurių pirmiausia – pardavimų, dar kartais vadinamas komercinėmis). Tačiau šis maržos rodiklis, nors yra svarbus, toli gražu neparodo realaus produkto pelningumo. Tam atliekami tolesni apskaičiavimai – reikalinga produkto komercinė savikaina, apimanti ir produktui tenkančias pardavimų išlaidas.

Taigi, prie produkto *gamybinės savikainos* pridėjus jam tenkančias *pardavimų išlaidas*, gaunama produkto **komercinė savikaina**. Visa įmonės vykdoma veikla, siekiant parduoti produktus, laikoma komercine veikla, o jos išlaidos įskaičiuojamos į produktų *komercinės savikainos* sudėtį. Pardavimų padalinio darbuotojai atlieka įvairias funkcijas parduodami daugelį produktų, pavyzdžiui: prižiūri ir organizuoja įmonės firminės parduotuvės veiklą, sudaro sutartis su įmonės produktus parduodančiomis specializuotomis

prekybos įmonėmis, stebi jų veiklą ir tvarko atsiskaitymus už suteiktas pardavimų paslaugas, pristato parduotas prekes pirkėjams, be to, skelbia tam tikrų prekių, jų grupių, o kartais ir tiesiog įmonės reklamą. Visos šios išlaidos tiesiogiai bei netiesiogiai įskaičiuojamos į konkrečių produktų komercinę savikainą.

Kalbant apie analizuojamą pavyzdį, toliau pateikta modifikuota tos pačios įmonės vidinė ataskaita, kurioje įrašyti produktų komercinės savikainos rodikliai.

V. Putvinskio 42a-2
44211 Kaunas
Tel./Fax.: +370 37 201946
El. Paštas: debetas@debetas.lt
www.debetas.lt

Kompiuterizuota
kompleksinė
buhalterinė
apskaita

Debetas uab
žingsnis į priekį ...

Užs. 1977bam

Jie apskaičiuoti pardavimų išlaidas paskirsčius produktams A, B ir C – kiek tokių išlaidų kuriam produktui tenka. Ataskaitos ketvirtoje eilutėje ir pateiktos kiekvienam produktui paskirstytos pardavimų išlaidos. Penktoje eilutėje iš pardavimo pajamų atėmus parduoto produkto komercinę savikainą, apskaičiuojamas dar vienas maržos rodiklis. Šį rodiklį priimta vadinti bendrąja marža, nes jis turi padengti likusias produktui tenkančias išlaidas, šiuo atveju – bendrąsias ir administracines. Bendrosios maržos rodiklis daug geriau parodo kiekvieno produkto atsiperkamumo laipsnį negu komercinės maržos rodiklis. Mūsų pavyzdyje jau iš karto matyti, kad produktas B įmonei akivaizdžiai nuostolingas, nes jo bendroji marža yra minus 3 000 €. Kitų dviejų produktų bendrosios maržos yra teigiamos. Tačiau ar A ir C produktai yra tikrai pelningi, galima pamatyti tik apskaičius jų pilnąją savikainą.

2. KOMERCINĖS savikainos rodiklis

Įmonės produktų (A, B ir C) pagaminimo ir pardavimo 20X5 m. I ketvirčio ataskaita

Rodiklis, Eur	Produktas A	Produktas B	Produktas C	IŠ VISO (pelno (nuostolių) ataskaita)
1	2	3	4	5
1. Pardavimų pajamos	25 000	40 000	70 000	135 000
2. Produktų gamybinė / parduotų prekių savikaina	11 000	22 000	35 000	68 000
3. Marža (komercinė)	14 000	18 000	35 000	–
4. Pardavimų sąnaudos	6 000	21 000	26 000	53 000
5. Marža (bendroji)	8 000	-3 000	9 000	–
6. Bendrosios ir administracinės sąnaudos	–	–	–	18 000
7. Pelnas (nuostolis)	–	–	–	-4 000

Apskaičiuojant produktų **pilnąją savikainą**, prie *komercinės savikainos* dar pridedamos *bendrosios ir administracinės išlaidos* – tai išlaidos, kurios daromos siekiant užtikrinti veiklos sąlygas visos įmonės mastu, taip pat ir su įmonės vadyba susijusios išlaidos. Tokioms išlaidoms priskiriamos, pavyzdžiui, buhalterijos, juridinio skyriaus, biuro administravimo, darbų saugos, produktų kokybės tikrinimo ir visų kitų bendrųjų įmonės padalinių, kurie nevykdo gamybos ar pardavimų, bet atlieka tam tikras bendras funkcijas, išlaidos. Jas pridėjus prie produkto komercinės savikainos, išvedama produkto **pilnoji savikaina**. Šio rodiklio ir produkto pajamų skirtumas parodo produkto uždirbtą pelną.

Tęsiant mūsų pavyzdį, toliau pateikta dar viena tos pačios įmonės vidinė ataskaita, kurioje jau yra apskaičiuoti ir produktų pilnosios savikainos rodikliai, įmonės bendrąsias ir pardavimų išlaidas paskirsčius produktams A, B ir C. Ataskaitos šeštoje eilutėje pateiktos kiekvienam produktui paskirstytos šios rūšies išlaidos, o galutinėje – septintoje – eilutėje iš pardavimo pajamų atėmus produkto pilnąją savikainą, apskaičiuojamas galutinis iš kiekvieno produkto gautas pelnas arba patirtas nuostolis. Gavus šią ataskaitą, iš karto matyti tikras vaizdas: kiek kiekvienas produktas naudingas įmonei ir perspektyvus. Mūsų atveju produktai A ir C įmonei uždirba pelno, o produktas B tą pelną „suvalgo“ dar didesniu laipsniu. Todėl įmonės veiklos rezultatas ir yra nuostolis.

3. PILNOSIOS savikainos rodiklis

Įmonės produktų (A, B ir C) pagaminimo ir pardavimo 20X5 m. I ketvirčio ataskaita

Rodiklis, Eur	Produktas A	Produktas B	Produktas C	IŠ VISO (pelno (nuostolių) ataskaita)
1	2	3	4	5
1. Pardavimų pajamos	25 000	40 000	70 000	135 000
2. Produktų gamybinė / parduotų prekių savikaina	11 000	22 000	35 000	68 000
3. Marža (komercinė)	14 000	18 000	35 000	–
4. Pardavimų sąnaudos	6 000	21 000	26 000	53 000
5. Marža (bendroji)	8 000	-3 000	9 000	–
6. Bendrosios ir administracinės sąnaudos	4 000	6 000	8 000	18 000
7. Pelnas (nuostolis)	+4 000	-9 000	+1 000	-4 000

Pilnosios savikainos rodiklio reikia ne tik įmonės vidaus informaciniais poreikiams, kaip aptarėme pateikdami pavyzdį. Tokio savikainos rodiklio reikia ir **tam tikrais mokesčiais atvejais**. Pavyzdžiui, pilnosios savikainos

kartais reikia kainodarai tarp susijusių asmenų pagrįsti. Kitas atvejis, kuomet irgi gali būti reikalinga pilnoji savikaina, – **mokestinių nuostolių perkėlimas**. Šį rodiklį būtina apskaičiuoti tada, kai norima įvertinti, kokią įtaką pelningų metų

apmokestinamajam pelnui daro ankstesniais metais patirti nuostoliai, jeigu pelningaisiais metais kai kurių produktų gamyba buvo nutraukta. Dėl tų produktų praeitais metais patirtais nuostoliais negalima mažinti vėlesnių metų, kai tie produktai jau nebegaminami, apmokestinamojo pelno. Tada tenka apskaičiuoti tiek jau nebegaminamų, tiek tebegaminamų produktų *pilnąją savikainą*, kad, palyginus ją su iš šių produktų uždirbtomis

pajamomis, būtų galima apskaičiuoti dėl nebegaminamų produktų patirtų nuostolių sumą, kuria nebus galima mažinti vėlesnių laikotarpių apmokestinamojo pelno.

Taigi, įvairiais atvejais yra svarbūs visi trys savikainos rodikliai: gamybinė, komercinė ir pilnoji savikaina. Svarbu mokėti teisingai šiuos rodiklius apskaičiuoti ir tinkamai panaudoti jų informaciją ten, kur tai reikalinga.

VADYBOS ir KAŠTŲ BUHALTERINĖS APSKAITOS *nuotoliniai kursai*

KURSUOSE NAGRINĖJAME ŠIUOS SVARBIUS KLAUSIMUS:

- ✓ Savikainos rodiklius (nuo gamybinės iki pilnosios), jų sudėtį, apskaičiavimą ir naudojimą vadybos reikmėms.
- ✓ Užsakyminių savikainos kalkuliavimo metodą.
- ✓ Procesinius savikainos kalkuliavimo metodus.
- ✓ Gretutinių ir šalutinių produktų savikainos apskaičiavimą.
- ✓ Normatyvinius savikainos kalkuliavimo metodus.
- ✓ Neproduktyvių kaštų apskaitą.
- ✓ Vadybos ir kaštų apskaitos sąskaitų sistemą ir jos naudojimą.

KURSŲ TRUKMĖ: 20 ak. val.

KURSŲ KAINA savaitraščio BUHALTERIJA prenumeratoriams

iki sausio 31 d. – tik 167 € 337 € (PVM netaikomas).

KURSŲ LEKTORIAI:

auditorius doc. dr.
Gediminas KALČINSKAS

auditorius
Valdas JAGMINAS

Dalyvaudami šiuose kursuose, naudositės visais nuotolinio mokymo privalumais:

- ✓ galėsite klausytis kursų paskaitų įrašų **net 3 mėnesius** – Jums patogioje vietoje ir Jums tinkamu laiku;
- ✓ svarbiausius ir sudėtingiausius klausimus galėsite **pakartoti po keletą kartų**;
- ✓ gausite išliekamąją vertę turinčią itin **išsamią medžiagą**.

Norėdami įsigyti nuotolinius kursus, sumokėkite jų kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme **BŪTINAI** įrašykite **prekės kodą (kodas – KASN21)**, **pristatymo adresą**, **el. paštą** ir **tel. numerį**.

Daugiau informacijos apie kursus – tel. (0 5) 2700 636, el. p. kursai@paciolis.lt arba

www. Pačiolis.lt

DARBO SANTYKIAI KEIČIASI: nuotolinio darbo organizavimo gairės pagal LAT praktiką

Valstybinė darbo inspekcija (VDI) atkreipia dėmesį į naujausią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (LAT) praktiką, kurioje pabrėžiama aiškos ir nedviprasmiškos nuotolinio darbo organizavimo tvarkos būtinybė. LAT 2024 m. spalio 8 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-176-684/2024 buvo detalai aptarti nuotolinio darbo ypatumai ir darbdavio atsakomybė už šios darbo formos organizavimą.

Teismo išvalgos dėl nuotolinio darbo

LAT konstatuoja, kad pagal Darbo kodeksą (DK 52 str.) nuotolinis darbas yra darbo organizavimo forma, kuri reikalauja iš darbdavio aiškiai apibrėžtos darbo tvarkos.

Tokia tvarka turėtų apimti:

- darbo funkcijų organizavimo ypatumus;
- bendravimo su darbuotoju būdus;
- darbo laiko apskaitos taisykles;
- darbo vietai keliamus reikalavimus;
- suteikiamų darbo priemonių naudojimo tvarką;
- kompensacijas už nuotoliniu būdu patirtas išlaidas.

Pasak LAT, darbdavys privalo supažindinti darbuotojus su šiomis taisyklėmis ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi. Tokios tvarkos nebuvimas gali sukelti konfliktų dėl darbo santykių tęstinumo ir riboja darbdavio galimybes kontroliuoti darbuotojo atliekamą darbą.

Darbdavio atsakomybė ir darbuotojo teisės

LAT pabrėžia, kad nuotolinio darbo organizavimo specifika reikalauja suderinti darbdavio kontrolės mechanizmus ir darbuotojo teisę į privatumą. Darbdavys gali fiksuoti darbuotojo darbo laiką ir užtikrinti, kad atliekamos funkcijos atitinka keliamus reikalavimus, tačiau ši

kontrolė neturi pažeisti darbuotojo duomenų apsaugos ar kitų teisių.

„Darbdaviams svarbu suprasti, kad aiškiai apibrėžtos nuotolinio darbo taisyklės ne tik padeda užtikrinti darbo efektyvumą, bet ir apsaugo nuo galimų konfliktų ar teisinių ginčų, taigi tinkamai parengta ir darbuotojams pristatyta tvarka tampa garantu, kad darbo santykiai bus sklandūs“, – akcentuoja *VDI Darbo teisės skyriaus vedėja-vyriausioji darbo inspektoriė Ieva Piličiauskaitė-Dulkė*.

Rizikos dėl neapibrėžtos nuotolinio darbo tvarkos

LAT taip pat pažymi, kad, darbdaviui nesukūrus aiškos tvarkos, kyla rizika, jog darbuotojas nesupras lūkesčių, kaip jis turėtų dirbti nuotoliniu būdu, ar net ims piktnaudžiauti, pavyzdžiui, tvarkys asmeninius reikalus darbo metu. Be to, ginčų atvejais darbo santykius reglamentuojančios sąlygos gali būti interpretuojamos darbuotojo naudai (DK 6 str. 2 d.).

VDI atkreipia darbdavių dėmesį

VDI ragina darbdavius peržiūrėti ir atnaujinti nuotolinio darbo tvarką, ją įtvirtinti vietiniuose norminiuose teisės aktuose ir užtikrinti, kad darbuotojai būtų supažindinti su šiomis taisyklėmis. Tai padės ne tik užtikrinti sklandų nuotolinio darbo organizavimą, bet ir išvengti konfliktinių situacijų.

Parengta pagal VDI inf.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. keičiasi susitarimo dėl papildomo darbo tvarka: KĄ REIKIA ŽINOTI

Valstybinė darbo inspekcija (VDI) informuoja, kad nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigalios Darbo kodekso (DK) 35 straipsnio pakeitimai, kurie praplečia ir sukonkretina susitarimo dėl papildomo darbo reguliavimą. Šiais pakeitimais siekiama pašalinti iki šiol galiojusius neaiškumus dėl darbo teisių ir garantijų taikymo darbuotojams, dirbantiems pagal papildomą darbo susitarimą.

Pagal naują DK 35 str. 4 dalies redakciją, susitarime dėl papildomo darbo privaloma nurodyti:

- laiką, kada bus atliekama papildoma darbo funkcija;
- papildomo darbo apimtį valandomis; darbo užmokestį arba priemoną už papildomą darbą;
- papildomų teisių ar pareigų suteikimo tvarką.

„Iki šiol dažnai kildavo neaiškumų, kaip turėtų būti suteikiamos kasmetinės atostogos, užtikrinamos kitos garantijos ir skaičiuojami atostoginiai, kai darbuotojai dirbo pagal pagrindinę darbo sutartį ir susitarimą dėl papildomo darbo, – pažymi **VDI kancleris Šarūnas Orlavičius**. – Naujasis reguliavimas leis iš anksto susitarti dėl šių klausimų ir išvengti nesutarimų.“

DK 35 str. 7 dalies pakeitimai numato, kad papildomos teisės, pavyzdžiui, ilgesnis poilsio laikas, trumpesnis darbo laikas, atostogos, įgytos atliekant papildomą darbo funkciją, taikomos tik atliekant šią funkciją ir tik tiek, kiek ji yra atliekama. **Šis principas bus taikomas nepriklausomai nuo to, ar papildomas darbas atliekamas gretinant funkcijas, ar jas jungiant.**

Naujos nuostatos bus taikomos susitarimams dėl papildomo darbo, sudarytiems nuo 2025 m. sausio 1 d., taigi darbdaviai ir darbuotojai gali atnaujinti iki šiol galiojančius susitarimus, kad jie atitiktų naują reguliavimą. „Šie pokyčiai ne tik padės aiškiau apibrėžti darbuotojų ir darbdavių teises bei pareigas, bet ir užtikrins sklandesnį darbo organizavimą, taigi raginame abi puses atidžiai apsvarstyti susitarimus ir esant poreikiui juos koreguoti pagal naujas taisykles“, – akcentuoja Š. Orlavičius.

VDI rekomenduoja darbdaviams ir darbuotojams atkreipti dėmesį į šiuos aspektus:

- susitarti dėl kasmetinių atostogų suteikimo tvarkos (kartu ar atskirai, dirbant pagrindinę ir papildomą darbą);
- nustatyti atostoginių skaičiavimo principus;
- aiškiai apibrėžti komandiravimo tvarką, kai darbuotojas vykdo tik vieną iš darbo funkcijų.

Šie pokyčiai – itin svarbus žingsnis užtikrinant darbo santykių skaidrumą ir teisinį aiškumą.

Pagal VDI inf.

UAB „PAČIOLIS“ EKSPERTŲ KONSULTACIJOS

ĮMONĖS LIKVIDAVIMAS SAVININKŲ SPRENDIMU

Įmonės vadovas nusprendė **uždaryti patronuojamąją (dukterinę) įmonę, kuri jau keletą metų nevykdo jokios veiklos. Kokie tokiais atvejais dokumentai turi būti pateikiami Registrų centrui?**

Pažymėtina, kad sprendimą dėl juridinio asmens likvidavimo priima atitinkamą teisinę formą reglamentuojančiame įstatyme nurodytas įmonės savininkų organas (pvz., individualioje įmonėje – jos savininkas, akcinėje bendrovėje ar uždarojoje akcinėje bendrovėje – visuotinis akcininkų susirinkimas ar vienintelis akcininkas, mažojoje bendrijoje – bendrijos narių susirinkimas ir pan.).

Priėmus sprendimą likviduoti juridinį asmenį ir paskyrus likvidatorių (likvidatoriumi gali būti tik fizinis asmuo), likvidatorius turi apie likvidavimą viešai pranešti Civilinio kodekso 2.112 straipsnyje nustatyta tvarka. Po to likvidatorius ne vėliau kaip pirmąją sprendimo likviduoti juridinį asmenį viešo paskelbimo dieną pateikia Juridinių asmenų registro tvarkytojui dokumentus su prašymu įregistruoti įmonės teisinį statusą „Likviduojamas“. **Teikiama šie dokumentai:**

1. Prašymas įregistruoti teisinį statusą (forma JAR-1 ir formos JAR-TST-1, JAR-LK1).

2. Savininkų sprendimas (Susirinkimo protokolas ar Sprendimas) likviduoti juridinį asmenį.

3. Dokumentus teikiančio asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas. Jeigu likvidatorius veikia per atstovą, kartu su dokumentais JAR tvarkytojui turi būti pateikiami atstovo įgaliojimus patvirtinantys dokumentai.

Likvidatorius, atlikęs privalomas juridinio asmens likvidavimo procedūras, siekdamas įmonės išregistravimo iš Juridinių asmenų registro, Registrų centrui pateikia šiuos dokumentus:

1. Prašymą išregistruoti likviduotą juridinį asmenį (forma JAR-4).

2. Likvidavimo aktą (surašomas laisva forma, nurodant likvidavimo metu atliktus darbus). Kai kurias teises formas reguliuojantys įstatymai, pavyzdžiui: Individualių įmonių įstatymas, Asociacijų įstatymas, Mažųjų bendrijų įstatymas, nustato, kas turi būti nurodoma likvidavimo akte.

3. Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatytų subjektų, įgaliotų priimti likviduojamų juridinių asmenų dokumentus saugoti, išduotą pažymą, patvirtinančią, kad dokumentai perduoti toliau saugoti arba kad perduotinų toliau saugoti dokumentų nėra. Šis dokumentas gaunamas elektroninio ryšio priemonėmis.

4. Dokumentus ir duomenis teikiančio asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Jei dokumentai siunčiami paštu, pridedama šio dokumento kopija.

Juridinis asmuo išregistruojamas, JAR tvarkytojui gavus nurodytus dokumentus bei teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos pranešimą apie juridinio asmens atsiskaitymą su biudžetais ir pinigų fondais (forma atsiunčiama elektroninio ryšio priemonėmis).

ATOSTOGINIŲ KAUPINIŲ REGISTRAVIMAS APSKAITOJE

Įmonė atostoginių kaupinius registruoja tokiu įrašu:

D 291 Ateinančio laikotarpio sąnaudos (atostoginių kaupiniai)

K 4485 Atostoginių kaupiniai DU

K 4486 Atostoginių kaupiniai „Sodros“ įmokoms

Ar galimas toks atostoginių kaupinių registravimas?

31-asis verslo apskaitos standartas „Atlygis darbuotojui“ nurodo, kad įmonė turi pripažinti visas sąnaudas, susijusias su numatomu trumpalaikiu atlygiu darbuotojui už mokamą darbo ir kompensuojamą ne darbo laiką. Kaupiamasis kompensuojamas ne darbo laikas yra toks, kurį galima perkelti ir panaudoti būsimais laikotarpiais, jei per ataskaitinį laikotarpį jis nebuvo panaudotas, pavyzdžiui, nepanaudotos kasmetinės atostogos. Šio standarto komentaras aiškina, kad kaupiamasis kompensuojamas, t. y. mokamas, ne darbo laikas yra toks laikas, kurį galima perkelti ir panaudoti būsimais laikotarpiais.

Kompensuojamas ne darbo laikas yra kaupiamas tolygiai, kiekvieną mėnesį, neatsižvelgiant į tai, kada jis bus panaudotas.

Kaupiamojo kompensuojamo ne darbo laiko pavyzdys gali būti nepanaudotos kasmetinės arba papildomos atostogos, kurios gali būti sukaupiamos ir perkeltamos į būsimus laikotarpius, atsižvelgiant į darbo santykius reglamentuojančiuose teisės aktuose (Darbo kodekse) nustatytus atvejus ir sąlygas. Papildomas kompensuojamas ne darbo laikas gali būti nustatytas įmonių kolektyvinėse sutartyse, vidaus darbo tvarkos taisyklėse arba darbo sutartyse.

Atlygio už kaupiamąjį kompensuojamą ne darbo laiką sąnaudas ir išsipareigojimą įmonė turi pripažinti tą patį ataskaitinį laikotarpį, kai darbuotojas atlieka darbą, kuris suteikia teisę į kompensuojamą ne darbo laiką. Todėl klausime nurodyta sąskaitų korespondencija, atostoginių kaupinius pripažįstant turtu – ateinančių laikotarpių sąnaudomis, yra neteisinga. Registruojant kaupinius turėtų būti didinamos to laikotarpio, per kurį buvo sukauptas kompensuojamasis ne darbo laikas, sąnaudos. Pavyzdžiui, naudojama sąskaita Nr. 6304 Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos.

BUHALTERINĖS APSKAITOS, MOKESČIŲ, TEISĖS KONSULTACIJOS

Puikiai pažindami įmones, jų veiklos ypatumus, rinkas, kuriose jos veikia, ir būdami vadybos, finansinės apskaitos, mokesčių ir teisės sričių profesionalai, padedame savo klientams rasti tinkamiausią išeitį iš kasdienių problemų, siūlome sprendimus, kaip jų išvengti ateityje.

- Garantuojame operatyvų aptarnavimą ir nepriekaištingą darbų atlikimą laiku.
- Užtikriname visišką kliento informacijos konfidencialumą.
- Randame individualius sprendimus.

Beveik 30 metų patirtis!

Tel. (0 5) 270 0636, el. paštas konsultacijos@paciolis.lt

VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS SPECIALISTŲ KONSULTACIJOS

Kas priklauso kiekvienam darbuotojui? Atostogos ir papildomos garantijos pagal Darbo kodeksą

Kiekvienas darbuotojas turi teisę į kasmetines mokamas atostogas, tačiau jų trukmė gali skirtis priklausomai nuo darbo pobūdžio, šeiminės padėties, sveikatos būklės ar darbo trukmės. Darbo kodeksas numato tris specifines kasmetinių atostogų rūšis: ilgesnės trukmės kasmetines atostogas, pailgintas atostogas ir papildomas atostogas.

„Darbuotojai privalo žinoti savo teises ir galimybes, – pabrėžia **VDI kancleris Šarūnas Orlavičius**. – Atostogos yra svarbi darbo ir poilsio balanso dalis, padedanti išvengti pervargimo ir užtikrinanti efektyvumą darbe.“

Ilgesnės trukmės kasmetinės atostogos

Ilgesnės trukmės kasmetinės atostogos priklauso darbuotojams iki 18 metų, darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki 14 metų arba vaiką su negalia iki 18 metų, taip pat darbuotojams su negalia. „Šių atostogų tikslas – suteikti papildomą poilsio laiką tiems, kuriems dėl jų amžiaus, šeiminės padėties ar sveikatos būklės reikia daugiau laiko atsigausti ir pasirūpinti savo gerove“, – teigia Š. Orlavičius.

Trukmė:

- 25 darbo dienos, jei dirbama 5 dienas per savaitę;

- 30 darbo dienų, jei dirbama 6 dienas per savaitę;
- 5 savaitės, jei darbo dienų skaičius per savaitę yra skirtingas.

Pailgintos atostogos

Pailgintos atostogos suteikiamos darbuotojams, kurių darbas reikalauja didelės nervinės, emocinės ar protinės įtampos ir yra susijęs su specifinėmis darbo sąlygomis, pavyzdžiui, mokytojams, sveikatos priežiūros specialistams, socialiniams darbuotojams. „**Darbuotojams, dirbantiems didelės įtampos ar rizikos sąlygomis, būtina užtikrinti ilgesnį poilsio laiką, kad būtų išsaugota jų sveikata ir darbingumas**“, – aiškina kancleris.

Pailgintų atostogų trukmė yra nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496.

Papildomos atostogos

Papildomos atostogos suteikiamos už ilgą laiką nepertraukiamąjį darbą to paties darbdavio įmonėje, už darbą kenksmingomis sąlygomis ar ypatingą darbų pobūdį. Pavyzdžiui, darbuotojams, turintiems daugiau nei 10 metų nepertraukiamąjį darbo stažą dirbant to paties darbdavio įmonėje, suteikiamos 3 papildomos atostogų dienos.

„**Papildomos atostogos – tai skatinimo priemonė ir kompensacija darbuotojams, kurie daug metų dirba tam tikromis specifinėmis ar sunkesnėmis sąlygomis**“, – pažymi Š. Orlavičius.

VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS SPECIALISTŲ KONSULTACIJOS

DERINIMO PAVYZDŽIAI

1. Jei darbuotojas turi teisę į pailgintas ir papildomas atostogas, jis gali pasirinkti pailgintas atostogas arba prie kasmetinių atostogų pridėtas papildomas dienas.

Pavyzdys

Gydytoja, turinti 10 metų darbo stažą, gali rinktis 28 darbo dienas pailgintų atostogų arba 20 darbo dienų kasmetinių atostogų ir 3 papildomas dienas.

2. Jei darbuotojas turi teisę į ilgesnės trukmės kasmetines ir pailgintas atostogas, jis turi pasirinkti vienas iš jų.

Pavyzdys

Mokytojas su negalia gali rinktis 40 darbo dienų pailgintas atostogas arba 25 darbo dienas, t. y. ilgesnes kasmetines atostogas.

3. Jei darbuotojas turi teisę į ilgesnės trukmės kasmetines ir papildomas atostogas, šios atostogos yra sumuojamos.

Pavyzdys

Vairuotoja, viena auginanti vaiką iki 14 metų, gali pasinaudoti 25 darbo dienų ilgesnėmis kasmetinėmis atostogomis ir dar 2 papildomomis dienomis.

SVARBU ŽINOTI

„Darbo sutartyse ar kolektyviniuose susitarimuose gali būti numatytos dar palankesnės atostogų sąlygos, nei nustato Darbo kodeksas“, – pabrėžia Š. Orlavičius ir priduria, kad darbuotojų teisių užtikrinimas ir sąlygų gerinimas yra ne tik būtinybė, bet ir investicija į jų gerovę, sveikatą ir darbingumą.

SAVAITINIS
ELEKTRONINIS
LEIDINYS

MOKESČIŲ, APSKAITOS
IR TEISĖS REGLAMENTŲ

NAUJIENTLAIŠKIS

ĮSTATYMAI. NUTARIMAI. ĮSAKYMAI. VMI KOMENTARAI

Paciolis sayadai

Naujienlaiškis siunčiamas kiekvieną trečiadienį.

Visų buhalteriams aktualių teisės aktų pakeitimų išsamią apžvalgą ir pačius pakeistus reglamentus rasite elektroniniame leidinyje
MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENTLAIŠKIS.

Savaitraščio „Buhalterija“ prenumeratoriai Naujienlaiškį
gali įsigyti tik už ~~49 €~~ 39 € (su PVM).

Tai tik 11 centų per dieną – ir VISUS METUS BŪSITE RAMŪS!

Kreipkitės tel. (0 5) 2700 636, el. paštu savadai@paciolis.lt arba www.paciolis.lt

Per savaitę priimtų svarbiausių naujų norminių aktų ir jų pakeitimų apžvalga

Per savaitę paskelbti **102** nauji teisės aktai, **13** iš jų aktualūs buhalteriams.

Čia pateiktas tik pakeitimų sąrašas.

Visus teisės aktų pakeitimus su jų paaiškinimais rasite

MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJENLAIŠKYJE.

Prenumeruokite ir viską turėsite.

Štai keleto teisės aktų pakeitimų apžvalga:

↓ APSKAITA

Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2024 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2024 metų ataskaitų rinkinį“ (2025 12 31 Nr. 1K-414)

Tvirtinami 2024 metų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schema, 2024 metų konsolidavimo kalendorius ir Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių už 2024 metus teikimo kalendorius. Nustatoma, kurie viešojo sektoriaus subjektai ir iki kada Finansų ministerijai turi teikti 2024 metų veiklos ataskaitas, metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį už 2024 metus, metinę biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitą, finansinių ataskaitų rinkinių duomenis ir kt.

Įsakymas įsigaliojo 2025 m. sausio 1 d.

↓ TARPTAUTINIO DVIGUBO APMOKESTINIMO IŠVENGIMAS

Lietuvos Respublikos ir Andoros Kuni-gaikštystės sutartis „Dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos“ (2024 04 17)

Lietuvos Respublikos ir Andoros Kuni-gaikštystės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių

slėpimo ir vengimo prevencijos 30 straipsnis įsigaliojo 2024 m. gruodžio 24 d.: „1. Susitariančiosios Valstybės diplomatiniais kanalais raštu praneša viena kitai apie procedūrų, būtinų remiantis jų teise šiai Sutarčiai įsigaliooti, įvykdymą. 2. Sutartis įsigalioja dieną, kurią gaunamas vėlesnis iš 1 dalyje nurodytų pranešimų, ir jos nuostatos taikomos abiejose Susitariančioiose Valstybėse: a) mokesčiams prie pajamų šaltinio – apmokestinant pajamas, gaunamas kalendorinių metų, einančių iškart po tų metų, kuriais įsigalioja Sutartis, sausio pirmą dieną arba po jos; b) kitiems pajamų mokesčiams ir kapitalo mokesčiams – imant mokesčius už bet kuriuos mokesčius metus, prasidedančius kalendorinių metų, einančių iškart po tų metų, kuriais įsigalioja Sutartis, sausio pirmą dieną arba po jos.“

↓ DARBO SANTYKIAI IR DARBO GINČAI

Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymo „Dėl Patikrinimų atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2020 12 16 Nr. V-488) naujausias pakeitimas 2024 12 30 Nr. V-278

Naujos redakcijos Patikrinimų atlikimo tvarkos aprašas nustato darbdavių, įgyvendinančių remiamojo įdarbinimo priemones, Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos mokant subsidijas darbo užmokesčiui, subsidijos gavėjų,

įgyvendinančių paramos darbo vietoms steigti ar pritaikyti priemones, ir paramos mokymuisi priemonių paslaugų teikėjų patikrinimų atlikimo pagrindus, tvarką ir trukmę.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. gruodžio 31 d.

Užimtumo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymo „Dėl Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2022 07 04 Nr. V-197) naujausias pakeitimas 2025 01 02 Nr. V-1

Keičiamas Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo tvarkos aprašas, kuriame nustatoma, kokiais atvejais reikia pateikti pasakutinio finansinio laikotarpio juridinio asmens pelno (nuostolių) ataskaitą, taip pat nustatoma kelionės išlaidų kompensacijos ir darbdavio patirtų išlaidų dydžio apskaičiavimo tvarka, paramos verslui kurti paraiškos teikimo ir pasirašymo tvarka. Nauja redakcija išdėstomi 6, 10, 20¹, 39, 41, 42, 43 priedai.

Įsakymas įsigaliojo 2025 m. sausio 1 d.

Kai kurie keitimai įsigaliojo 2025 m. sausio 3 d.

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS

Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymo „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo“ (2024 03 13 Nr. 1K-94, 2018 12 31 Nr. 1K-463 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2024 12 31 Nr. 1K-416

Keičiamas Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo“, kuriame nustatomi konsolidavimo lygiai, kontroliuojančiojo viešojo sektoriaus subjekto prievolės, nauja redakcija išdėstomi Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo metodikos 11 priedas „Viešojo sektoriaus subjekto ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenų įvedimo ir pradinių likučių duomenų koregavimo įvedimo formų sąrašai“ ir Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo tvarkos aprašo 13 priedas „Viešojo sektoriaus subjektų menamų kodų sąrašas“.

Įsakymas įsigaliojo 2025 m. sausio 1 d.

UAB „Gabrilė“

- Auditas**
- Buhalterinė apskaita**
- Konsultacijos**

Technikos g. 7-106, Kaunas
Tel. (8-37) 45 73 81, mob. tel. (8-698) 31285
El. paštas: rima.useviciene@gabrilė.lt

Užs. 1976bam

Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymo „Dėl Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos steigimo, valdymo ir naudojimo“ (2020 11 19 Nr. 1K-375, 2006 04 06 Nr. 1K-152 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2024 12 31 Nr. 1K-415

Keičiamos Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos Viešojo sektoriaus finansinės apskaitos bendrojo posistemio naudojimo taisyklės, kuriose nustatoma Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) Viešojo sektoriaus finansinės apskaitos bendrojo posistemio (FABIS) naudojimo tvarka. Naujos redakcijos Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos naudotojų skaičiaus nustatymo, identifikavimo kortelių formų pildymo ir kortelių pateikimo taisyklėse reglamentuojama: Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) naudotojų skaičiaus nustatymo sąlygos; VBAMS naudotojų kodų suteikimas ir VBAMS naudotojų administravimas; VBAMS naudotojų identifikavimo kortelių formų pildymas ir kt.

Įsakymas įsigaliojo 2025 m. sausio 1 d.

Skambutis draugui:
– Krizė pasiekė ir mane:
sūrį valgau apipelijusį,
vyną geriu dažniausiai labai seną,
automobilis – ir tas be stogo...

EGZISTUOJA DAUGIAU NEI 20 SOCIALINĖS INŽINERIJOS ATAKŲ BŪDŲ.

Ar įvardytumėte bent vieną iš jų?

Teigiama, kad yra apie 20 socialinės inžinerijos atakų rūšių, kurias internetiniai nusikaltėliai naudoja prieš asmenis, įmones, valstybines organizacijas ir net valstybes, siekdami gauti vertingos informacijos ar tiesiog pasipelnėti. Kadangi programišiai nuolat tobulina savo metodus, Lietuvos visuomenei būtina susipažinti su šiomis grėsmėmis ir ugdyti įgūdžius, padedančius jas atpažinti bei apsisaugoti.

IT sprendimų platinimo įmonės „Baltimax“ kibernetinio saugumo inžinierius ir ESET specialistas **Lukas Apynis** paaiškina kibernetinio saugumo terminus, kuriuos svarbu žinoti, siekiant apsisaugoti nuo internetinių sukčių pinklių.

Ką reiškia „socialinė inžinerija“

Socialinė inžinerija kibernetinio saugumo srityje – tai įvairūs būdai manipuluoti žmonėmis, siekiant išvilioti jų jautrią informaciją ar privirsti juos daryti nesaugius veiksmus. Šios atakos dažnai nėra techninės, jos remiasi psichologiniu spaudimu, sukeliant skubos ar baimės jausmą arba apsimetant patikimu asmeniu. Tokiu būdu sukčiai gali pasiekti savo tikslą, veikdami per žmonių emocijas ir pasitikėjimą, be sudėtingų technologinių priemonių.

Kaip nurodo ESET IT saugumo ekspertai, pagrindinės socialinės inžinerijos atakų rūšys yra šios:

♦ **Fišingas** (angl. *phishing*), kitaip tariant, duomenų viliojimas – sukčiai apsimeta patikima organizacija, siekdami gauti jautrią informaciją.

♦ **Tikslinė apgaulė** (angl. *spear phishing*) – tikslinės fišingo atakos prieš konkrečius asmenis ar grupes.

♦ **Višingas** (angl. *vishing*; *voice phishing*) – sukčiai skambina telefonu, apsimesdami jums pažįstamu žmogumi ar įstaigos atstovu.

♦ **Smišingas** (angl. *smishing*) – SMS fišingas, naudojant apgaulingus pranešimus su kenkėjiškomis nuorodomis.

♦ **Apsimetinėjimas** (angl. *impersonation*) – sukčiai apsimeta, pvz., įmonės vadovais, kad įgytų prieigą prie informacijos ar pinigų.

♦ **Techninės pagalbos apgaulės** – skelbimai ar skambučiai, siūlantys tariamą techninę pagalbą ir bandantys pasipelnėti.

♦ **Bauginimo programinė įranga** (angl. *scareware*) – programos, gąsdinančios ir skatinančios įsigyti neva būtinas apsaugos priemones.

Kibernetinio saugumo ekspertas L. Apynis sako, kad Lietuvoje iš socialinės inžinerijos atakų metodų šiuo metu populiariausias yra fišingas, kuris pasireiškia tiek el. paštu, tiek per socialines platformas, ir sukčiavimai telefonu (višingas). „Pastaruoju metu išpopuliarėjo ir smišingas, kai SMS žinutėmis platinami apgaulingi pranešimai. Šie metodai dažniausiai orientuoti į banko duomenų ar prisijungimo prie socialinių tinklų informacijos vagystę“, – komentuoja ekspertas ir priduria, kad šiuo metu vis labiau plinta kibernetinių atakų būdai, nukreipti į socialinius tinklus.

„Žmonės dažnai nesąmoningai spusteli ant fiktyvių skelbimų arba patiki tariamais pranešimais iš žinomų žmonių ar įmonių“, – sako jis ir dalijasi vienu iš aptiktų apgaulės būdų socialiniame tinkle „Facebook“.

Pavyzdžiui, socialiniame tinkle buvo paskelbtas konkursas, kurio dalyviai neva gali laimėti namus. Per gerai, kad būtų tiesa? Tačiau

į šį įrašą sureagavo net 2,8 tūkst. vartotojų, po juo parašyta net 9,8 tūkst. komentarų, o sukčių surengtu „konkursu“ pasidalyta net 7,4 tūkst. kartų.

„Tūkstančiai žmonių patiki tokiais pasiūlymais, vykdo konkurso organizatorių diktuojamas sąlygas, spaudžia jų siunčiamas nuorodas ir pan. Šiuo atveju tikėtina, kad konkurso organizatoriai paprašė atrinktų žmonių asmeninių duomenų arba piniginių užstato“, – aiškina L. Apynis.

Kaip atpažinti socialinės inžinerijos atakas

Kibernetinio saugumo ekspertas įvardija pagrindinius požymius, kurie gali išduoti, kad susidūrėte su socialinės inžinerijos ataka:

- prasta gramatika ir rašybos klaidos;
- skubos ar baimės jausmo kūrimas, kad auka kuo greičiau imtųsi veiksmų;
- neaiškus arba nežinomas siuntėjas, turintis netikėtą ar netvarkingą el. pašto adresą;
- prašymai atskleisti jautrią informaciją arba pateikti duomenis;
- per daug gerai, kad būtų tiesa;
- naudojamos neaiškos nuorodos ir netikri el. p. adresai;
- spaudimas apie tai nepasakoti kitiems;
- grasinimai arba baimės jausmo kėlimas.

Kaip apsisaugoti nuo socialinės inžinerijos atakų

1. Nesidalinkite informacija, dėl kurios patikimumo abejojate. Jei nesate tikri, kad informacija yra patikima ir teisinga, geriau jos neplatinkite.

2. Nuolatinis darbuotojų mokymas ir visuomenės švietimas. Mokymuose turėtų būti demonstruojami realūs scenarijai ir praktinės situacijos, kuriose būtų galima išmokti atpažinti tokias atakas. Visuomenė turėtų domėtis, kaip apsisaugoti nuo kibernetinių grėsmių.

3. Silpnų slaptažodžių tikrinimas. Rekomenduojama naudoti daugiafaktorinį autentifikavimą, kuris suteikia papildomą saugumo lygį.

4. Techninių sprendimų įgyvendinimas. Naudoti programinę įrangą, kuri aptinka ir sustabdo šlamštą bei *fišingo* pranešimus.

5. Suprantamos saugumo politikos kūrimas. Saugumo politikos turi būti aiškos ir suprantamos, kad darbuotojai žinotų, kokius veiksmus atlikti susidūrus su grėsme.

6. Saugumo sprendimai ir administravimo įrankiai. Reikia naudoti saugumo sprendimus, kurie leidžia administratoriams stebėti, aptikti ir valdyti galimas grėsmes organizacijoje.

Kaip sako „Baltimax“ kibernetinio saugumo inžinierius ir ESET specialistas L. Apynis, Lietuvoje įmonės, ypač didesnės, jau yra įdiegusios aiškesnes saugumo mokymų ir švietimo programas, tačiau visuomenės lygmeniu tai dar nėra įprasta. „Daugelis žmonių, ypač vyresnio amžiaus arba mažiau susipažinę su technologijomis, yra menkai informuoti apie galimas grėsmes. Svarbu, kad švietimas apimtų ne tik atakų atpažinimą, bet ir apsisaugojimo būdus“, – tvirtina jis.

„NOD Baltic“ inf.

TYRIMAS ATSKLEIDĖ – investuoja tik 4 iš 10 lietuvių: PRIEŽASTIS – žinių stoka

2024 m. į akcijas, obligacijas, indėlius, nekilnojamąjį turtą (NT), pensijų 2 pakopos ar kitus pensijų fondus investavo tik 36 proc. Lietuvos gyventojų, rodo investicijų valdymo bendrovės „Capitalica Asset Management“ užsakymu atliktos reprezentatyvios „Spinter tyrimai“ gyventojų apklausos duomenys. „Populiariausi įrankiai vis dar išlieka indėliai, kuriuos galima laikyti paprasčiausia investavimo higiena. Tai tik darsyk įrodo, kad lietuviams finansinio raštingumo srityje dar tikrai reikia pasitempti“, – teigia **Mindaugas Liaudanskas, „Capitalica Asset Management“ vadovas, ir pristato galimus alternatyvius investavimo būdus, kurie ne tik apsaugotų santaupas nuo infliacijos, bet ir užtikrintų didesnę gražą ateityje.**

Tyrimas atskleidė, kad kas ketvirtas Lietuvos gyventojas mano, jog šiuo metu yra tinkamas laikas investuoti. Net 4 iš 10 šiais metais investavusių žmonių rinkosi banko indėlius. Akcijas, NT ir atvirus investicijų fondus pasirinko 15 proc. gyventojų, uždarą investicijų fondą – 11 proc., obligacijas – 7 proc.

Kuriems investavimo įrankį pavyko pasirinkti tinkamiausiai? Anot M. Liaudansko, vieną grupę išskirti būtų neteisinga. Jo teigimu, investavimo sėkmės paslaptis – ne tik gebėjimas pasirinkti tinkamus investavimo būdus, bet ir, svarbiausia, investicinio portfelio diversifikacija.

„Maždaug pusė šiais metais investavusių žmonių tikisi iki 5 proc. metinės gražos, trečdalis laikosi pozityvesnės pozicijos ir laukia 6–10 proc. gražos. Pasiteisins ar net bus viršyti lūkesčiai tų žmonių, kurie pasirinko ne vieną, o kelias investavimo formas. Pavyzdžiui, investavo ne tik į NT, bet ir įsigijo akcijų ar obligacijų arba prisijungė prie investicinio fondo, kuris

■ Akcijų rinka dažnai vadinama „didžiųjų žaidėjų“ arena, mat ji reikalauja puikių investavimo ir rizikų valdymo žinių. Vis dėlto didesnė rizika paprastai visada vilioja galimos didelės gražos pažadais. ■

portfelio diversifikavimu pasirūpina už investuotojus“, – sako SBA grupės investicijų valdymo bendrovės „Capitalica Asset Management“ vadovas M. Liaudanskas.

Ateinančiais metais, anot eksperto, žaidimo taisyklės išliks tos pačios – laimės tie, kas gebės pasirinkti jiems tinkamiausius investavimo instrumentus iš ganėtinai plataus meniu, kurį šiuo metu siūlo rinka.

1. Stipriam pamatui – investicijos į komercinį NT

Investicijos į NT mūsų krašte – itin populiarios. Vis dėlto visuomenėje vis dar gajus įsitikinimas, jog antro būsto, pavyzdžiui, skirtu nuomoti, įsigijimas yra gera investicija, ne visada yra teisingas. Pasak M. Liaudansko, investuotojai dažnai pamiršta, kad **būsto pirkimas, vėliau – nuoma, priežiūra ir atnaujinimas reikalauja daug ne tik finansinių, bet ir laiko išteklių.**

„Paskolos sąlygų derinimas su banku, būsto įrengimas, nuomininkų paieška, namų priežiūra, remontas – tik keletas iš atsakomybių, kurios užgula į antrą ar trečią būstą nusprendusių investuoti žmonių pečius“, – teigia ekspertas.

Anot „Capitalica Asset Management“ vadovo, lietuviai dažnai pamiršta arba paprasčiausiai nėra girdėję apie galimybes investuoti į komercinį NT, kurios yra neatsiejama kiekvieno profesionalaus investuotojo portfelio dalis.

„Investicijos į komercinį NT tarp profesionalių investuotojų populiarios ne šiaip sau. Jos – puikus pasirinkimas tiems, kas ieško patikimos, ilgalaikės grąžos, kuri išliks stabili net rinkai susidūrus su minimaliais ekonominiais svyravimais“, – teigia ekspertas.

M. Liaudanskas įsitikinęs, kad situacija komercinio NT rinkoje gerėja: „Mažėjantis EURIBOR žada dar daugiau galimybių. Komercinio NT vertės stabilizuojasi, bankai didina skolinimo apimtis, todėl **investuotojams atsiranda palanki niša**. Skolintų pinigų kaina taip pat mažėja. Vadinasi, galima tikėtis didesnės grąžos.“

2. Stabilumui užtikrinti – obligacijos

Dar vienas investavimo instrumentas, kurį, kaip rodo „Spinter tyrimai“ apklausa, šiais metais Lietuvoje pasirenko tik 7 proc. gyventojų, – obligacijos, dar kitaip žinomos kaip skolos investicijos. Tai – **finansinis instrumentas, leidžiantis investuotojams paskolinti savo lėšas valstybei ar įmonei už nustatytą palūkanų normą**.

Pasak M. Liaudansko, obligacijos turėtų būti itin patrauklios siekiantiems didesnio likvidumo ir stabilios grąžos.

„Obligacijų rinka yra labai įvairi. Galite rinktis valstybines obligacijas, kurios užtikrina maksimalų saugumą, arba įmonių obligacijas, kurios siūlo didesnę grąžą, tačiau reikalauja daugiau analizės“, – teigia M. Liaudanskas. Jis taip pat pastebi, kad šiuo metu, kai palūkanų normos keičiasi, obligacijos tampa vis patrauklesnės kaip alternatyva banko indėliams.

Anot eksperto, kylant investuotojų susidomėjimui, itin padidėjo įmonių obligacijų pasiūla: „Vis dėlto reikėtų nepamiršti, jog šis instrumentas yra susijęs su rizika. Kruopšti obligacijų emitento finansinė analizė yra būtina norint tinkamai jas įvertinti.“

„Atsižvelgdami į didėjančią obligacijų paklausą ir poreikį tinkamai pasirinkti, kam bus skolinami pinigai, įkūreime „Capitalica Deb Fund“, į kurį investuotojai turi galimybę investuoti, pradėdami nuo 25 tūkst. eurų. Šis sprendimas naudingiausias tiems klientams, kurie nori investuoti į diversifikuotą ir detalai atrinktą skolos vertybinių popierių krepšelį, tam skirdami labai mažai pastangų. Šis fondas, kaip ir pavienė obligacija, planuoja kasmet išmokėti

investuotojams dalį uždirbamų pajamų, taip generuojant jiems iki 5 proc. metinių palūkanų pasyvių pajamų srautą, o dar maždaug tiek pat bus reinvestuojama, ir grąža realizuosis fondo veiklos pabaigoje“, – sako M. Liaudanskas.

3. Subalansuotai įvairovei užtikrinti – investiciniai fondai

Didesnes sumas investicijoms skirti galintys asmenys, anot eksperto, turėtų nepamiršti ir investicinių fondų.

„Investicinius fondus valdo šios srities profesionalai. Todėl jie – **puikus pasirinkimas tiems, kas nori maksimaliai sumažinti investicijų riziką**, išsaugant lūkesčius tenkinančią ar net juos viršijančią metinę grąžą, taip pat tiems, kas nenori apsiriboti viena ar keliomis investicijomis, o jas diversifikuoti. Tai – visada sveikintinas sprendimas, padedantis greičiau pasiekti užsibrėžtus investavimo tikslus“, – sako „Capitalica Aset Management“ vadovas.

Anot jo, fondai tinka labiau patyrusiems investuotojams: „Investicinius fondus rekomendučiau rinktis tiems, kas gali sau leisti siekti didesnės stabilios grąžos, turint šiek tiek mažesnę investicijos likvidumą.“

4. Drąšiam išskirtinumui – akcijos ir kiti instrumentai

Akcijų rinka dažnai vadinama „didžiųjų žaidėjų“ arena, mat ji reikalauja puikių investavimo ir rizikų valdymo žinių. Vis dėlto didesnė rizika paprastai visada vilioja galimos didelės grąžos pažadais.

„**Akcijos – tai įrankis, skirtas tiems, kas nori tapti aktyviais investuotojais ir turi laiko bei išteklių gilintis į finansų rinkas**, įmonių sektorių, makroekonominį pokyčius ir kt. Nors rizika didelė, potenciali grąža – aukštesnė“, – sako M. Liaudanskas.

Jis taip pat atkreipia dėmesį į alternatyvius instrumentus, tokius kaip **kripto valiutos ar startuolių finansavimas**, tačiau pabrėžia, kad šios sritys tinkamesnės patyrusiems investuotojams, kurie į šiuos instrumentus dažniausiai investuoja mažą savo valdomų pinigų dalį.

Komunikacijos agentūros „23:45 agency“ inf.

VERSLO PLĖTRA LIETUVOJE IŠLIEKA SPARTI – greičiausiai auga itin mažų įmonių skaičius

Inovacijų agentūros duomenimis, verslo steigimas Lietuvoje išlieka itin spartus: 2024 m. pradžioje Lietuvoje veikė 120 tūkst. įmonių, o per 2023 metus jų skaičius padidėjo 19,9 tūkst., arba net 20 procentų. Inovacijų agentūra pastebi, kad sparčiausiai kuriasi itin mažos įmonės, o verslumas auga ne tik tarp jaunimo, bet ir tarp vyresnio amžiaus žmonių.

„Naujų įmonių steigimas Lietuvoje vis dar išlieka spartus, ir tai liudija, kad mūsų šalyje pradėti verslą yra gana paprasta. Sparčiausiai Lietuvoje auga labai mažų, **ne daugiau kaip 5 darbuotojus turinčių įmonių skaičius, per metus jų padaugėjo 19,6 tūkst.**, arba 28 procentais“, – teigia **Kotryna Tamoševičienė, Inovacijų agentūros Tyrimų ir analizės skyriaus vadovė.**

Skaiciuojama, kad pačios mažiausios įmonės sudaro beveik tris ketvirčius (74,6 proc.) visų šalyje veikiančių įmonių, o bendrai smulkios ir vidutinės įmonės sudaro daugiau kaip 99 proc. visų Lietuvoje veikiančių verslų. Iš viso 2024 m. pradžioje šalyje veikė 468 stambios, daugiau kaip 250 darbuotojų turinčios įmonės. Jų dalis bendroje struktūroje per ketverius metus išliko beveik nepakitusi ir nesiekė 0,5 procento.

Verlsas smulkėja, savarankiškai dirbančiųjų daugėja

Verslo smulkėjimo Lietuvoje tendenciją K. Tamoševičienė sieja su mažųjų bendrijų išpopuliarėjimu. Skaiciuojama, kad per 10 metų mažųjų bendrijų dalis tarp visų verslų padidėjo 22 proc. punktais, o 2024 m. jos sudarė apie 23 proc. visų Lietuvoje veikiančių įmonių. Vien 2023 m. mažųjų bendrijų susikūrė daugiau kaip 10 tūkst., ir, palyginti su 2022 m., jų skaičius išaugo net 60 procentų.

„Verslo smulkėjimas siejamas ne tik su mokesčių lengvatomis, kurios taikomos mažosioms bendrijoms ar individualiajai veiklai, bet ir apskritai su gyventojų verslumu ir noru dirbti sau, vystyti nors ir mažą, bet nuosavą verslą“, – sako K. Tamoševičienė. Anot jos, 2023 metais bendras darbuotojų užimtumas Lietuvoje augo 2,8 proc., per metus samdomųjų darbuotojų skaičius augo 3,4 proc., o **savarankiškai dirbančiųjų – 1,7 procento.** Per dešimtmetį sparčiai augo jauniausių (nuo 15 iki 24 metų) ir vyriausių (vyresnių kaip 65 metų) savarankiškai dirbančių gyventojų dalys – po 3 proc., abi šios amžiaus grupės sudarė po 6 proc. savarankiškai dirbančiųjų.

„Šie skaičiai tik patvirtina, kad verslumo ir finansinio raštingumo mokymų reikia ne tik jaunimui, bet ir vyresniems žmonėms, nes tai suteikia galimybę jiems užsitikrinti asmeninę gerovę ir prisidėti prie šalies ekonomikos augimo“, – teigia K. Tamoševičienė.

Problemos: nepakankama paklausa ir produktyvumas

Kaip pastebi Inovacijų agentūra, įmonių smulkėjimas sietinas ir su lėčiau augančiu verslo našumu. Pasak K. Tamoševičienės, ši tendencija pastebima ne tik Lietuvoje, bet ir tarptautiniu mastu, o remiantis įvairiais skaičiavimais, stambios įmonės paprastai būna net iki dviejų kartų produktyvesnės už smulkias.

■ Sparčiausiai Lietuvoje auga labai mažų, ne daugiau kaip 5 darbuotojus turinčių įmonių skaičius, per metus jų padaugėjo 19,6 tūkst., arba 28 procentais. ■

„Itin didelius **produktyvumo skirtumus** pastebime beveik visuose Lietuvos verslo sektoriuose, išskyrus galbūt tik administracines ir aptarnavimo veiklas. Ypač reikšmingi skirtumai transporto, statybų, informacinių technologijų sektoriuose – čia labai mažų įmonių darbo našumas nesiekia net 50 proc. stambių įmonių produktyvumo“, – sako K. Tamoševičienė. Dar didesnis atotrūkis yra apdirbamosios gamybos sektoriuje – čia šis santykis siekia vos 21 procentą.

Antroji didelė problema, su kuria susiduria verslas, – **nepakankama paklausa**. Štai Valstybės duomenų agentūros kasmetinio verslo tendencijų tyrimo duomenimis, 2024 m. lapkritį su nepakankama paklausa susidūrė net 59 proc. pramonės ir 50 proc. prekybos įmonių.

„Nors energetikos kainų krizė ir infliacija nulsūgo, mažėja tarpbankinės palūkanos, o verslo skolinimasis atsigauna, nepakankama paklausa ir mažas produktyvumas yra didžiausi sunkumai, kurie riboja Lietuvos įmonių veiklą“, – teigia K. Tamoševičienė.

Paklausai didelę įtaką daro ir lėtėjanti ekonomika šalyse, kurios yra pagrindinės Lietuvos eksporto partnerės. Pavyzdžiui, Vokietijoje centrinis bankas prognozuoja niūrų 2025 m. ekonomikos paveikslą – vos 0,2 proc. BVP augimą. Gerų naujienų greičiausiai nesulauksime ir artimiausioje ateityje – 2026 ir 2027 m. Vokietijos centrinis bankas taip pat žada lėtą, vos 1 proc. siekiantį ekonomikos augimą.

„Smulkių įmonių produktyvumo mažėjimas ir ekonomikos iššūkiai reikalauja strateginių sprendimų, tokių kaip automatizacija, verslo diversifikacija ir eksporto plėtra į naujas rinkas. Tik tokiu būdu galima užtikrinti tvarų verslo augimą ir prisitaikyti prie besikeičiančių ekonominių sąlygų“, – pataria K. Tamoševičienė.

UAB „INK agency“ inf.

SAUSIS 2025

P	6	13	20	27
A	7	14	21	28
T	1	8	15	22
K	2	9	16	23
P	3	10	17	24
Š	4	11	18	25
S	5	12	19	26
Sav.	1	2	3	4

2025 m. sausio mėn. mokesčių sumokėjimo, deklaravimo ir kitų prievolių kalendorius

Kalendorius parengtas pagal 2025 m. sausio 9 d. galiojusias norminius aktus.

Terminas	Prievolė	Pavadinimas
1	2	3
Sausio 15 d.	sumokėti	GPM nuo sausio 1–15 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms
		Pelno mokestį nuo 2024 m. gruodžio mėn. išmokėtų dividendų
		VSD įmokas (už darbuotojus) už gruodžio mėn.
		Pelno mokestį nuo per gruodžio mėn. užsienio vienetams išmokėtų pajamų, apmokestinamų pelno mokesčiu prie pajamų šaltinio
		Akcizus už gruodžio mėn.
		Privalomuosius atskaitymus nuo žaliavinės medienos ir stačiojo miško pardavimo pajamų už gruodžio mėn.
	pateikti	Pelno mokesčio nuo gruodžio mėn. išmokėtų dividendų deklaracijos FR0640 formą
		Akcizų deklaraciją už gruodžio mėn.
		SAM pranešimą už apdraustuosius už gruodžio mėn.
		Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formą
Sausio 20 d.	pateikti	Gaunamų ir išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registrų duomenis i.SAF už 2024 m. gruodžio mėn.
Sausio 27 d.	sumokėti	PVM už 2024 m. gruodžio mėn.
	pateikti	PVM deklaraciją (FR0600) ir ataskaitą (FR0564) už gruodžio mėn.
		Formą FR1070 – žemės ūkio produkcijos pirkėjo pradelstas skolas žemės ūkio produkcijos pardavėjams už gruodžio mėn.
Sausio 31 d.	sumokėti	GPM nuo sausio 16–31 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms
		PSD įmokas savarankiškai dirbantiems asmenims už sausio mėn.

Palmiros horoskopas buhalteriams

SAUSIO 14-oji, ANTRADIENIS

Kritinis laikas, kai verta imtis tik nesudėtingų užduočių. Didesnė klaidų tikimybė rašant, skaičiuojant, dirbant su dokumentais. Venkite konfliktų. Netinkamas metas kreiptis į vadovybę su prašymais, pasiūlymais, nepalankus laikas sudaryti darbo sutartis.

SAUSIO 15-oji, TREČIADIENIS

Šiandien palanku dirbti su dokumentais, seksis mokytis naujų dalykų. Geras laikas kreiptis į vadovybę su prašymais, pasiūlymais, tinkama diena bendrauti su klientais. Palankus metas pasirašyti sutartis.

SAUSIO 16-oji, KETVIRTADIENIS

Darbingas laikas, kai atsigriebsite už ankstesnes dienas. Puiki proga atlikti nebaigtą darbą, ieškoti ankstesnių klaidų. Galite sužinoti svarbių dalykų, tad stenkitės išgirsti, o ne pasakyti. Bendraujant svarbu tolerancija, pagarba.

SAUSIO 17-oji, PENKTADIENIS

Gali pristigti atidos – šiandien dažniau tikrinkite atliekamus darbus. Bendraujant itin svarbu tolerancija, lankstumas. Venkite kritikuoti – pagalvokite: gal tai jūsų pačių ydos?

SAUSIO 18-oji, ŠEŠTADIENIS

Venkite bendrauti su svetimais žmonėmis. Rekomenduojamas aktyvus poilsis. Tinka imtis sunkių darbų. Palankios fizinės treniruotės.

SAUSIO 19-oji, SEKMADIENIS

Palanku svečiuotis, priimti svečius. Gera proga atnaujinti nutrūkusius ryšius. Būkite atidesni vyresniems šeimos nariams.

SAUSIO 20-oji, PIRMADIENIS

Įtemptas laikas. Itin atidžiai dirbkite su dokumentais, nauja informacija. Nepalankus laikas įsipareigoti, netinkama diena sudaryti darbo sutartis. Šiandien neverta derėtis su vadovybe dėl jums palankesnių sąlygų.

Savaitraščio steigėja ir leidėja bendrovė „Pačiolis“

SAVAITRAŠČIO REDAKCIJA

Vyriausiasis redaktorius doc. dr. auditorius
Gediminas KALČINSKAS

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas
auditorius **Gintautas DEVEIKIS**
(finansinė apskaita)

Vaidotas Dauskurdas
(teisė)

Oksana Galin
(mokesčiai)

Marina Gupta
(mokesčiai, i.MAS)

auditorius **Valdas Jagminas**
(buhalterinė menedžmento apskaita)

Vaidotas Narušis
(informacinės technologijos)

Administratorius
Andrej Šadrakov

Maketuotojos:
Ramutė Kalčinskienė
Virginija Keblienė

Kalbos redaktorė
Danguolė Vanagaitė

A.s. LT157044060000914441 AB SEB banke
Leidyklos „Pačiolis“ 2 373 leidinys
Pasirašyta spaudai 2025 01 09
Leidinytis tik prenumeruojamas
Ofsetinė spauda.
Rinko ir maketavo leidykla „Pačiolis“
Spausdino BĮ UAB „Baltijos kopija“
Kareivių 13B, Vilnius
Tiražas 1400

- Rankraščiai nerenzuojami ir negrąžinami.
- Išspausdinti straipsniai gali nesutapti su redakcijos nuomone.
- Visi paryškinimai bei kitokie teksto išskyrimai (taip pat norminiuose aktuose) gali būti atlikti redakcijos.
- Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį redakcija neatsako.
- Perspausdinant „Buhalterijos“ straipsnius, būtina nuoroda.

Redakcijos adresas:
Kalvarijų g. 129, LT-08221 Vilnius
tel. (0 5) 2101 266
el. paštas buhalterija@paciolis.lt

Dėl leidinių prenumeratos, platinimo ir reklamos
kreiptis tel. (0 5) 2700 636 arba
el. paštu reklama@paciolis.lt

Galvosūkis SUDOKU

SUDOKU lentelė susideda iš devynių stulpelių ir devynių eilučių, suskirstytų į 9 langelius. Visa lentelė dar suskirstyta į 9 langelių (3 × 3) kvadratus.

Pagal susitarimą galvosūkiuose naudojami skaitmenys, tačiau matematiniai ryšiai čia nėra svarbūs, taigi galimi galvosūkio variantai naudojant kitus simbolius, pavyzdžiui, abėcėlės raides ar spalvas.

Žaidimo esmė – įrašyti skaitmenis nuo 1 iki 9 į stulpelius, eilutes ir 9 langelių (3 × 3) kvadratus taip, kad skaitmenys nesikartotų.

Patarimus ir sprendimus rasite interneto svetainėje www.sudoku.lt.

3	8	2	7	5	4	9	6	1
9	6	4	3	2	1	8	7	5
5	7	1	9	8	6	3	4	2
6	5	7	8	4	9	2	1	3
4	1	9	2	7	3	5	8	6
8	2	3	1	6	5	4	9	7
7	3	5	4	1	8	6	2	9
2	4	6	5	9	7	1	3	8
1	9	8	6	3	2	7	5	4

		5				9		
	4		9		3		1	
2				1				6
	3						6	
		7				2		
	8						5	
7				9				1
	1		7		5		3	
		6				4		

Šio galvosūkio atsakymą spausdinsime kitame savaitraščio numeryje.

Galvosūkio SUDOKU, išspausdinto savaitraštyje „Buhalterija“ Nr. 1 (992) sausio 7 d., atsakymas.

Buhalterinės apskaitos programa

CENTAS

PAGRINDINIAI PROGRAMOS PRIVALUMAI:

- PATOGI DARBE
- LENGVAI ĮSISAVINAMA
- VILIOJANTI KAINA

Tel./faks. (8-5) 233 39 37
Mob. (8-699) 4 95 62
www.edlonta.lt

Užs. 1953bam

Viskas, ką reikia žinoti BUHALTERIUI (ir ne tik jam)
apie darbo užmokesčio apskaičiavimą, apskaitą ir apmokestinimą!

7 svarbios priežastys įsigyti nuotolinius

DARBO UŽMOKESČIO KURSUS:

1

Išnagrinėti visi pagrindiniai įmonėje esančių DARBO SANTYKIŲ IR JŲ ĮFORMINIMO sutartyse, prieduose bei kituose dokumentuose KLAUSIMAI.

- Reglamentavimas • Darbo sutartis, svarbiausios jos sąlygos. Darbo sutarties sudarymas • Reikalavimai, susiję su atlyginimo išmokėjimu. Pasekmės nukrypstant nuo nustatytų reikalavimų • Darbo laiko norma ir darbo laiko režimas. Pagrindiniai reikalavimai nustatant darbo laiko trukmę. Maksimalus darbuotojo darbo laikas • Poilsio laikas: kasmetinės ir tikslinės atostogos, minimalus privalomas poilsio laikas • Išskaitų iš darbo užmokesčio pagrindai • Darbo sutarties nutraukimas. Atleidimo pagrindai ir su tuo susijusios išmokos darbuotojui. Atsiskaitymo reikalavimai • Asmens duomenų apsauga įmonėje.

2

Išnagrinėti visi svarbiausi DARBO UŽMOKESČIO ir susijusių išmokų APSKAIČIAVIMO IR APSKAITOS KLAUSIMAI.

- Darbo apmokėjimo formos • Darbo užmokesčio apskaitos dokumentai • Darbo apmokėjimo organizavimas ir apskaita • Darbo apmokėjimas esant nukrypimui nuo normalių darbo sąlygų • Vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimas • Atostoginių apskaičiavimas • Kompensacijos už nepanaudotas atostogas, kaupinių atostogoms apskaita • Ligos išmokos apskaičiavimas • Mėnesinių ir tėvadienių apmokėjimo apskaičiavimas • Komandiruočių apmokėjimas, įvairios kompensacijos, išskaitų iš darbo užmokesčio apskaita ir kiti susiję klausimai.

3

Išnagrinėti visi pagrindiniai DARBO UŽMOKESČIO APMOKESTINIMO IR DEKLARAVIMO bei pranešimų „Sodrai“ KLAUSIMAI.

- Gyventojų pajamų mokestis • Apmokestinamos su darbo santykiais susijusios pajamos • GPM tarifai • GPM neapmokestinamos pajamos • NPD taikymas • GPM deklaravimas • Socialinis draudimas • Įmokų tarifai, socialinio draudimo rūšys • Apmokestinamos pajamos, „Sodros“ „lubos“ ir „grindys“ • Pranešimai „Sodrai“ • VSD tarifo pakeitimo procedūros.

4

Pateiktos ne tik susistemintos darbo teisės, darbo užmokesčio apskaičiavimo, apskaitos ir apmokestinimo žinios – aptartos ir visos ŠIOS SRITIES NAUJOVĖS.

5

Išnagrinėta daug darbo santykių ĮFORMINIMO ir darbo užmokesčio APSKAIČIAVIMO PAVYZDŽIŲ. Jie palengvins įforminimą ir apskaičiavimą įvairiais įmonėse pasitaikančiais atvejais.

6

Aptarti įvairūs darbo užmokesčiui apskaičiuoti NAUDOJAMI DOKUMENTAI.

7

Sutaupysite daug laiko ir jėgų, rengdami savo įmonėje reikalingas ŠIOS SRITIES VIDAUS TVARKAS IR DOKUMENTUS.

Nuotolinių kursų trukmė – apie 25 ak. val.

LEKTORIAI:

Konsultantas ekspertas **Vaidotas DAUSKURDAS**.
Konsultantė ekspertė **Marina GUPTOR**.
Apskaitos ir mokesčių konsultantų įmonės „Finansita“
vadovė **Jurgita JOCIUVIENĖ**.

NUOTOLINIŲ KURSŲ DALYVIAI:

- gauna išsamią ir naudingą spausdintą kursų medžiagą, kurioje gausu praktinių pavyzdžių;
- gauna prisijungimus prie nuotolinių kursų įrašo ir gali jį žiūrėti sau patogiu laiku. Prisijungimai galioja net 3 mėnesius.

Nuotolinių kursų kaina iki sausio 28 d. – 265 € 335 €
(PVM netaikomas).

Daugiau informacijos: tel. (0 5) 210 1259, +370 612 66 762, el. p. kursai@paciolis.lt

www.paciolis.lt

Sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į.k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite prekės kodą (DUKN), pristatymo adresą, el. pašto adresą ir telefono numerį.

PIRMĄ KARTĄ VISIEMS ĮMONIŲ BUHALTERIAMS ir VADOVAMS!

ĮMONĖS MOKAMŲ MOKESČIŲ OPTIMIZAVIMAS:
patarimai, kaip daug laimėti išvengiant praradimų –

NAUJAME nuotoliniame seminare

MOKESČIAI, LEGALŪS JŲ MAŽINIMO BŪDAI IR VADYBA ĮMONĖJE

- **Pagrindinių įmonės mokamų mokesčių esmė** (tarifai, deklavimas ir sumokėjimas, mokesčių apskaičiavimo ryšys su buhalterine apskaita).
- **Mokesčių optimizavimas ir mokestinės lengvatos** (optimizavimo ir planavimo galimybės ir būdai, mokesčių alternatyvų ir lengvatų sąrašas, leidžiamų atskaitymų didinimas, neleidžiamų atskaitymų mažinimas, kiti klausimai).
- **VMI mokesčių sumokėjimo ir deklavavimo administravimas** (iMAS esmė, patikimas ir nepatikimas mokesčių mokėtojas, pranešimai VMI, mokestiniai patikrinimai, baudos, palūkanos ir delspinigiai, įmonės vadovo ir mokesčių administratoriaus santykiai, mokesčių tikslinimas ir senatis, susitarimas su VMI dėl mokesčių, mokestinės paskolos ir sumokėjimo atidėjimai).
- **Mokesčių vadyba įmonėje** (įmonės vadovo ir apskaitą tvarkančio asmens (ATA) atsakomybė, vidaus kontrolė ir tvarkos, apskaitos ir mokesčių apskaičiavimo politika įmonėje, mokesčių dokumentai ir registrai).

Seminaro trukmė –
apie 10 ak. val.
Seminaras bus parengtas
sausio mėn.

aud. doc. dr. **Gediminas KALČINSKAS**, konsultantė ekspertė **Oksana GALIN**,
konsultantė ekspertė **Marina GUPTOR**, aud. **Gintautas DEVEIKIS**

Kiekvienas seminaro dalyvis:

- gaus kokybišką seminaro vaizdo įrašą;
- gaus išsamiai parengtą atspausdintą seminaro knygą;
- išklausti seminarą galės tiek kartų, kiek reikia.

Seminaro kaina iki sausio 31 d. – 139 €,
nuo vasario 1 d. – 165 € (PVM netaikomas).

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a. s. LT347044060005977111
AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą (TS_Vmk)**, **pristatymo adresą**, **tel. numerį** ir **el. pašto adresą**.

Daugiau informacijos – tel. (0 5) 2700 636, el. p. seminarai@paciolis.lt arba

www.Pačiolis.lt

Užs. 2503bam